

**ФІЗИЧНА ОСОБА ПІДПРИЄМЕЦЬ
АРХІТЕКТОР
ЗАЗУЛИЧ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ**

**ЧЛЕН НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ**

кваліфікаційний сертифікат архітектора. «Розроблення містобудівної документації»
Серія АР №003307 від 14 липня 2016 року.

88015 м.Ужгород вул.Стрільнича 6
ідентифікаційний номер 2295501897
IBAN UA31312248000026007017000805 в АТ «КОМІНВЕСТБАНК»
+38 (050) 61 01 434, +38 (068) 902 15 22
e-mail: sergey.zazulich@gmail.com

З В І Т **про стратегічну екологічну оцінку** **до містобудівної документації**

**«Розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка
Ірлявської сільської ради»**

УЖГОРОД - 2021

ЗМІСТ

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

1.1 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СЕО

1.2 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ТА ВРАХУВАННЯ ДУМКИ ГРОМАДСЬКОСТІ ПІД ЧАС РОЗРОБЛЕННЯ ДПТ ТА ЗДІЙСНЕННЯ СЕО

2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2.1. ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОКЗ ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2. 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1 ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ТА КЛІМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

3.2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, А ТАКОЖ ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

3.2.1. SWOT- АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

3.3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

3.4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО -, СЕРЕДНЬО - ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

7.1 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ

7.2 ОПИС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

8.1 ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ (РНХ), ВИСНОВКИ.

ПЕРЕДМОВА

Документом державного планування, містобудівна документація (ДПТ) «Розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка Ірлявської сільської ради».

Розроблення даної містобудівної документації обумовлене необхідністю обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту; визначення функціонального призначення даної території, інженерної підготовки і благоустрою, розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка Ірлявської сільської ради (з 2021 року в складі Середнянської ОТГ),

Розроблення детального плану велось відповідно до нормативно-законодавчої бази (Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності», ДБН Б.1.1-15:2012).

Містобудівна документація «Розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка Ірлявської сільської ради» розроблена на основі рішення двадцять дев'ятої (позачергової) сесії сьомого скликання Ірлявської сільської ради від 05 серпня 2020 р.

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Ця концепція пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку регіонів та населених пунктів України.

Стратегічна екологічна оцінка дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку Середнянської ОТГ.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Проведення СЕО складається з шести етапів:

Перший етап - підготовчий.

1.1. Ухвалення рішення щодо проведення СЕО селищною радою.

1.2. Визначення кола органів влади, які братимуть участь у консультаціях. СЕО передбачає необхідність проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я, яким має бути надана можливість прокоментувати екологічний звіт.

1.3. Визначення кола заінтересованих сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій та участі в розробці матеріалів СЕО. Це підвищить прозорість процесу СЕО, забезпечить можливість виявлення потенційного конфлікту цінностей різних соціальних груп, а також гарантуватиме, що важливі для громадськості питання будуть розглянуті під час визначення сфери охоплення СЕО.

1.4. Інформування громадськості. Вимоги щодо інформування громадськості сформульовані в ст. 5 «Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі

прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля». Інформування громадськості є важливою складовою на усіх СЕО. На підготовчому етапі необхідно проінформувати про початок процесу СЕО.

Другий етап - визначення сфери охоплення СЕО

2.1. Визначення ключових екологічних проблем. Огляд екологічних проблем необхідний для того, щоб допомогти зосередити СЕО на тих складових довкілля, які є важливими для даного населеного пункту. Наступні питання можуть допомогти у визначенні пріоритетності екологічних проблем: 1) Які проблеми є найдавнішими та найбільш значущими? 2) Які зміни відбуваються в довкіллі? 3) Якою є історія та витоки цих проблем?

Група з СЕО має визначити головні екологічні проблеми на основі наявних аналітичних матеріалів.

2.2. Визначення просторових і часових меж оцінки. Просторовий масштаб оцінки має охоплювати природні, соціально-економічні та культурні ресурси та взаємозв'язки між ними, а також практику землекористування, на яку може потенційно вплинути будь-який з розроблених альтернативних сценаріїв.

2.3. Проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я щодо того, яка інформація має бути включена до екологічного звіту.

Третій етап - оцінка екологічної ситуації на території населеного пункту

3.1. Збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників. Необхідно визначити складові довкілля (як екологічні, так і соціально-культурні), на яких буде зосереджено увагу СЕО. Важливо визначити ключові показники, які характеризують стан складових довкілля (наприклад, показники якості води, показники стану здоров'я населення, тощо). Ці показники дадуть можливість особам, котрі приймають рішення, оцінити зміни у довкіллі, зосередивши увагу на тих параметрах, які реагуватимуть на зміни і створюватимуть зворотний зв'язок, а також на тих параметрах, моніторинг яких буде ефективним. Зібрана інформація дасть можливість оцінити поточний стан довкілля.

3.2. Проведення аналізу трендів стану довкілля. Якісна оцінка екологічних проблем розвитку території в минулому (з наголосом на головні тенденції та очікувані проблеми) є основою для початку розроблення документації з СЕО.

Четвертий етап - проведення СЕО (оцінка запропонованих заходів щодо впливу на довкілля та відповідність регіональним екологічним цілям)

4.1. Оцінка ступеню врахування регіональних екологічних цілей. Для цього використовуються екологічне законодавство, регіональні стратегічні документи та екологічні програми Закарпатської області.

4.2. Проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей. Результати оцінки ступеню врахування регіональних екологічних цілей слід обговорити з громадськістю для того, щоб зібрати зауваження та пропозиції і врахувати їх в документації СЕО.

4.3. Визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру. Чинники змін можуть бути антропогенними або природними. До чинників змін відносять також регіональну політику та управлінські дії. Зміни екологічної ситуації в населеному пункті часто обумовлені синергетичною взаємодією економічних, адміністративних, демографічних і соціально-культурних чинників, а також рівнем розвитку промисловості, сільського господарства, науки і технологій.

Зміна моделей розвитку; розширення або звуження взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадськими організаціями; зміни чисельності населення; зміни у практиці землекористування тощо.

П'ятий етап - розроблення документації СЕО та передача на затвердження

5.1. Підготовка екологічного звіту та рекомендацій щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення які

можуть бути результатом реалізації Генерального плану. Усі етапи проведення СЕО мають знайти своє відображення в екологічному звіті. На основі проведеного аналізу готуються рекомендації щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення.

Під час розроблення Звіту СЕО досить рідко розглядаються альтернативні варіанти. Частіше використовується більш гнучкий підхід, що передбачає аналіз різноманітних сценаріїв, який дозволяє розглядати різноманітні сценарії розвитку в усій їх багатоманітності.

5.2. Обговорення документації, збір і врахування пропозицій заінтересованих органів влади та громадськості. Обговорення документації СЕО є її суттєвою складовою, оскільки це дозволяє не лише ознайомити громадськість з результатами проведеної роботи, а й зібрати пропозиції зацікавлених органів влади та громадськості до звіту з СЕО.

5.3. Розроблення остаточного проекту документації з СЕО та передача в селищну раду для розгляду та ухвалення. Розробник СЕО забезпечує врахування в екологічному звіті рекомендацій заінтересованих органів влади та громадськості (громадських організацій). Невраховані рекомендації також мають бути відображені в документації з СЕО з поясненням причин неврахування.

5.4. Забезпечення доступу громадськості до розробленої документації. Розроблена документація з СЕО має розміщуватися на веб-сайті сільської ради поряд із затвердженим детальним планом.

Шостий етап - моніторинг фактичного впливу впровадження звіту СЕО на довкілля

6.1. Створення системи моніторингу та оцінки впливу матеріалів СЕО на довкілля. Документація з СЕО має містити пропозиції щодо організації системи моніторингу впливу впровадження звіту СЕО на довкілля.

6.2. Утворення робочого органу з моніторингу впливу на довкілля. Для моніторингу має бути створений робочий орган при виконавчому комітеті Середнянської ОТГ. До його складу можуть увійти члени робочої групи з СЕО, а також представники громадськості. Робочий орган з моніторингу має забезпечити доступ громадськості та органів влади до результатів моніторингу.

Стратегія розвитку села Чабанівка та Середнянської ОТГ в цілому

Шлях розвитку даної громади складається з низки стратегічних напрямів розвитку, які вказують на шляхи досягнення саме цього Стратегічного бачення. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях, а саме;

- Сучасне, чисте, зелене, енерго ефективне, комфортне для життя з досить розвинутою інфраструктурою, зручною для мешканців та гостей
- Село сучасної, дружньої до довкілля, високотехнологічної промисловості, привабливе для іноземних інвестицій
- Село успішних активних людей, креативних рішень, відкрите для сучасних бізнес-моделей та технологій
- Місцевий культурний, освітній та туристичний центр, де зберігаються та примножуються багатонаціональні звичаї й традиції.

Можливі чинники змін антропогенного та природного характеру

Основними антропогенними чинниками змін в населених пунктах Середнянської ОТГ є транспортне навантаження та недостатньо ефективна система поводження з твердими побутовими відходами, що призводить до забруднення довкілля.

Позитивним чинником змін антропогенного характеру має стати підвищення енергоефективності у сфері системи управління енергетичними ресурсами.

Стратегічний напрям розвитку спрямований на підтримку інвестицій та розвиток бізнесу, в тому числі «зеленого». При цьому передбачається впровадження екологічних стандартів діяльності, що є позитивним чинником змін. Разом з тим, залучення інвестицій та розвиток туризму можуть призвести до зростання антропогенного навантаження на довкілля, якщо реалізація відповідних стратегічних цілей не враховуватиме екологічні вимоги.

На екологічну ситуацію може вплинути демографічний чинник. У селах громади поступово зростає чисельність населення, демографічна ситуація покращується. Разом з тим, важливою є стратегічна ціль «Інноваційна наука, якісна освіта», спрямована на розвиток людського капіталу, та оперативна ціль «Організація навчань з питань сталого розвитку, охорони довкілля, гендерної рівності», реалізація якої має призвести до зростання рівня екологічної культури місцевих жителів.

1.1 Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», ухваленого Верховною Радою України 21 грудня 2010 року. В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.12.2012 р. № 659 затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2003/4/ЄС від 28.01.2003 про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року та підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Даний Закон розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

1.2. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО

З метою попереднього вивчення думки жителів села щодо розроблення містобудівної документації в рамках проведення процедури стратегічної екологічної оцінки була складена Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, та оприлюднена 20 січня 2021 року на офіційному веб-сайті Ужгородської районної державної адміністрації <http://uzh-rda.gov.ua/>, та в тижневиках «УЖГОРОД» і «КАРПАТСЬКИЙ ОБ'ЄКТИВ».

Протягом громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегії екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2.1. Основні цілі детального плану та його зв'язок з іншими документами державного планування

При розробленні даного детального плану враховуються: Схема планування території Закарпатської області, Проект районної планівки Ужгородського району, проект Схеми планування території Ужгородського району, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проектна документація, інформація земельного кадастру, інвестиційні наміри юридичних та фізичних осіб щодо забудови та іншого використання певних територій.

Під час розробки даної містобудівної документації визначились можливі планувальні обмеження використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, формуються пропозиції щодо можливого розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка в межах проектної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства та визначаються заходи щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

2.2. Законодавчі та нормативні підстави розроблення генерального плану

При розробці ДПТ керувались такими законодавчо - нормативними актами:

- Конституція України;
- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;
- Закон України «Про Генеральну схему планування території України»;
- Закон України «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про власність»;
- Закон України «Про автомобільні дороги»;
- Закон України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці і дороги»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів.

При розробленні містобудівної документації встановлені;

- Блакитні лінії – згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ» це лінії обмеження висоти та силуету забудови, спрямовані на регулювання естетичних та історико-містобудівних якостей забудови.

- Жовта лінія – згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ» не визначається для населених пунктів Закарпатської області, крім міста Ужгород.

- Зелена лінія – згідно ДБН Б.2.2-12:2019 «ПЛАНУВАННЯ І ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ» не визначається. В межах території охопленої детальним планом відсутні озеленені території загального користування, рекреаційні ліси та лісопарки, об'єкти природно-заповідного фонду, зони охоронюваного ландшафту.

Джерела вихідних даних

Матеріали надані Ірлявською сільською та Середнянською селищною радами, Органами державної влади та іншими службами Закарпатської області.

Картографічна основа

Креслення та схеми виконані на цифрованій картографічній основі у державній геодезичній системі координат УСК-2000 масштабу 1:2000, яка надана Замовником.

Згідно пункту 1 статті 16 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівною документацією враховані дані державного земельного кадастру, дані публічної кадастрової карти України та супутникових карт.

Географічне розташування населеного пункту

В склад колишньої Ірлявської сільської ради входили села Чабанівка та Андріївка. З 2021 року дані населені пункти увійшли в склад Середнянської об'єднаної територіальної громади.

Чабанівка – село в Ужгородському районі. Колишня назва - с. Бачава. Поселення засноване в долині річки Стара. Воно виникло близько другої половини XV - першої половини XVI ст. на землях, що належали Середнянському замку. Перша письмова згадка про село датована 1567 роком. У ній Чабанівка згадується під назвою "Bachwa" (ще відома - "Bachua"). Тоді село було оподатковане від 5-порт (земельних наділів), якими володіли шість селянських господарств. У 1599 році в Чабанівці обліковувалось 17 селянських і одне шолтейське господарство.

Наприкінці XVI ст. Чабанівка (Бачава) належала до Середнянського домену родини Добо. В період XVII - на початку XVIII ст. село спорожніло. Лише у другій половині XVIII століття було заселене новими руськими поселенцями.

Село має зручне транспортне сполучення з автошляхом Київ-Чоп.

Селище міського типу Середнє є адміністративним центром громади. Воно лежить на підгір'ї Вулканічних Карпат (Маковиці) між Ужгородом і Мукачевом на річці Веля, за адміністративним поділом відноситься до Ужгородського району.

Географічні координати смт. Середнє: 48°32'24" північної широти, 22°30'24" східної довготи. Середня висота над рівнем моря - 119 м.

Селище розташоване на трасі М-06 за 21 кілометр від обласного центру. Біля Середнього до 1976 року проходила вузькоколійна залізниця Ужгород -Анталовці.

Назва села відповідає розташуванню села відносно двох найбільших міст Закарпаття - Ужгородом та Мукачево. Багато хто з місцевих жителів і дослідників пов'язує його назву з таким місцезнаходженням. Щоправда дехто резонно звертає увагу, що в назві поселення відображене «середнє» розташування Середнього могло бути не відносно міст, а відносно центру долини в якій розташоване селище.

Відомості про площу території

Загальна площа смт.Середнє складає - 1032,80 га.

Чисельність населення, місце в системі розселення

За даними селищної ради чисельність населення станом на 01.01.2020 року становила - 4697 осіб.

ВІКОВА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ, ОСІБ

Таблиця 1

Назва н.п.	Вікові групи, роки				Разом
	0-6	6-18	18-60	60 і більше	
смт.Середнє	554 (11,80 %)	1032 (21,97 %)	2403 (51,16 %)	708 (15,07 %)	4697

Характеристика стану території населеного пункту та існуючі проблеми її використання

Територію селища Середне та оточуючих сіл територіальної громади складає сформована житлова, громадська забудова (заклади освіти, культури, спорту, церкви), комерційна забудова, промислова забудова та сільськогосподарські підприємства.

Селище та села мають переважно одноповерхову садибну індивідуальну житлову забудову.

Зокрема в смт.Середнє склалася система громадського обслуговування населення з розміщенням підприємств повсякденного обслуговування. Наявні об'єкти управління, освіти, культури, охорони здоров'я, спорту, торгівлі та побутового обслуговування, зв'язку, комунальні, культового призначення та об'єкти транспортної інфраструктури.

Пожежне депо розміщено у північно-західній частині населеного пункту.

На території селища розміщено 4 кладовища (одне закрите). Із них розташоване в ненормативній близькості до житлової забудови.

Проблема утилізації побутових відходів вирішена шляхом вивезення його на полігон у с.Барвінок.

Водопостачання централізоване. Централізована система каналізації для більшості об'єктів відсутня. Садибні житлові будинки мають локальні системи каналізації.

Наразі стоїть питання відведення дощових і талих вод, очистки каналізаційних стоків.

Населений пункт газифікований і електрифікований.

Теплопостачання – від локальних і автономних джерел. Централізоване теплопостачання наявне в комунальних установах. Котельня опалює школу, дитячий садок та Будинок культури, селищну раду.

Вулиці мають асфальтове та щебеневе покриття. По всіх вулицях проведено зовнішнє освітлення. Тротуари та благоустрій наявні фрагментарно.

Аналіз факторів що визначають конкурентні переваги та обмеження розвитку громади

Селище Середнє знаходиться на віддалі 21 км від м.Ужгород. Через населений пункт проходить автодорога державного значення М-06 «Київ-Чоп», дороги районного значення, які сполучають селище з іншими населеними пунктами.

Зручний зв'язок, розвинута соціальна та інженерно-транспортна інфраструктура, промислових об'єктів, пам'яток архітектури, наявність сільськогосподарських угідь та резервних територій для забудови сприяє розвитку смт.Середнє, як вузлового центру в Ужгородському районі.

Об'єкти обслуговування

У селищі функціонують: Середнянська селищна рада, Середнянська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, школа мистецтв, Середнянська районна лікарня № 2, Будинок культури, дитячий садок, аптеки, бібліотека, пошта, стадіон; греко-католицька, православна церкви та римо-католицька община, заклади громадського харчування, хлібопекарня, ринок та ряд магазинів.

Привабливими об'єктами для дозвілля населення є руїни пам'ятки архітектури - Середнянського замку тамплієрів та історичні винні підвали.

Замок у Середньому був побудований тамплієрами (і це єдиний такий замок на території сучасної України) ще в XII столітті. Напівзруйнований, він зберігся до наших часів і поправу вважається однією з головних цікавих історичних пам'яток Закарпаття.

Винні підвали - найстаріший і найбільший центр виноробства в Закарпатті. Підвали були закладені у 1557 році. Будівництво підвалів велося силами полонених турків. Їх загальна довжина склала 4,5 км. Спочатку підвали грали роль підземного притулку при нападі ворогів, однак поступово перетворилися на виносховище.

ХАРАКТЕРИСТИКА
об'єктів обслуговування, промисловості, комунального
господарства, сільського господарства

Таблиця 3

№	Назва	Кількість
1	Об'єкти обслуговування : - селищна рада - заклади освіти (школа, дитсадок) - Будинок культури - культові споруди (церкви) - заклади культури і спорту (стадіон) - районна лікарня - об'єкти торгівлі (в т.ч. готелі ресторани, ін.)	1 3 1 3 1 1 31
2	Виробничі об'єкти, т.ч., швейне виробництво	4
3	Об'єкти промисловості: - НЕК «Укренерго»	3
4	Об'єкти комунального господарства - гуртожитки - кладовище	- 4
5	Об'єкти сільського господарства, в .т.ч.: - підприємства з виробництва с/г продукції - селянські (фермерські господарства) - особисті підсобні господарства	1 2 1038

Перелік об'єктів господарського комплексу, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, захисту території від небезпечних природних і техногенних процесів

Господарський комплекс смт.Середне складають підприємства що виробляють с/г продукцію, селянські фермерські господарства, швейні, деревопереробні підприємства, заклади торгівлі та обслуговування.

ОСНОВНІ СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ

Таблиця 4

№	Назва підприємства	Спеціалізація
1	Державне сільськогосподарське підприємство агрофірма «Леанка»	Сільськогосподарське виробництво
2	ЗАТ фабрика «Середнянка»	Швейне виробництво
3	ТОВ «Росс-Україна»	Швейне виробництво
4	ТзОВ «Матяш і Матяш»	Швейне виробництво
5	ТзОВ «АтлантиК»	Деревопереробне виробництво
6	СУСП «Антал»	Деревопереробне виробництво

Інженерно-транспортну інфраструктуру складають землі транспорту і зв'язку загальною площею 20,97 га, в т.ч., автодорога – 22.81 га.

Всього на території селища - 40 вулиці, загальною протяжністю 20 830 метрів. Переважна більшість вулиць в смт.Середнє з асфальтобетонним покриттям, деякі проїзди – з твердим щєбєневим покриттям.

Для доїзду в інші населені пункти мешканці селища користуються автобусними маршрутами, а також особистим легковим транспортом.

2.2. Опис об'єкта планової експлуатації

Мета розробки детального плану території (далі ДПТ) – уточнення планувальної структури та визначення функціонального призначення земельної ділянки для розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка.

Територія проектування знаходиться у східній частині села Чабанівка. Земельна ділянка, яка планується для розміщення сільського кладовища, з півдня примикає до червоної лінії головної вулиці села; із сходу – до чагарників; із заходу – до земельної ділянки відведеної під глиняний кар'єр; з півночі – до земель сільськогосподарського призначення. Проектована ділянка, знаходиться на віддалі 440 метрів від автодороги Київ-Чоп та 1,00 км від центру села. Ділянка незабудована.

Поверхневі води с.Чабанівка представлені річкою Старою, яка протікає на півдні села. Централізоване водопостачання та водовідведення відсутні.

Рельєф похилий, з ухилом у північно-південному напрямку, перепад висот коливається в межах 8,0 метрів по всій довжині земельної ділянки.

Ділянка не забудована, землі на території порушені. Зліва, на віддалі 68 метрів, розташоване старе кладовище (з/д не оформлена); справа існуючий глиняний кар'єр.

На території проектування будівлі відсутні. Найближча будівля (склад мінеральних добрив) знаходиться на відділі 110 метрів. Житлові будинки в радіусі 300 метрів відсутні.

Земельна ділянка (територія) розробки детального плану не межує з територіями що мають природоохоронний статус, лісгосподарських зон, територій історико-культурного, природно-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення; не відноситься до земель водного фонду. Об'єкти культурної спадщини та ПЗФ на ділянці проектування відсутні.

В межах проекрованої території та поряд, до ГРП (поз.14) проходить підводящий газопровід високого тиску.

Проектована територія потребує комплексного благоустрою. В першу чергу, необхідно провести інженерну підготовку. Згідно проектних рішень всі майданчики, під'їзди та доріжки благоустроєні, типи покриття прийняті з дотриманням діючих норм, виходячи з експлуатаційної доцільності. На ділянках без твердого дорожнього покриття заплановано влаштування трав'яних газонів.

В межах детального плану встановлені такі планувальні обмеження:

- червоні лінії вулиці;
- охоронна зона підводящого газопроводу – по 10,0 м в обидва боки від мережі. Див. «План існуючого використання території суміщений з опорним планом та схемою планувальних обмежень»

Проектом ДПТ передбачається розвиток даної території с.Чабанівка, де виділена основні такі функціональні зони: комунально-складська забудова, виробнича забудова та інженерних комунікацій.

Комунально-складська забудова включає існуюче та запроектоване кладовище. Виробнича забудова – територію кар'єра та колишнього господарського двору.

Площа запроектованого кладовища орієнтовно становить 1.1370 га.

Максимальна висота (поверховість) прийнята два поверхи – до 10 м.

Об'єкти соціальної інфраструктури, охорони культурної спадщини, нові об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури на території не проектуються.

Переважні види використання території – розпланування території (секторів для поховання) і будівництво будівель необхідних для обслуговування кладовища.

Супутні види використання – будівництво інженерних будівель і споруд, пов'язаних з експлуатацією об'єкта.

Містобудівними умовами та обмеженнями є:

- межі земельної ділянки та її цільове призначення;
- висота будівель;
- лінія забудови;
- охоронні зони інженерних мереж;
- планувальні обмеження.

Проектування ведеться на земельній ділянці орієнтовною площею 1,1370 га, цільове призначення якої – для будівництва та обслуговування будівель закладів комунального обслуговування (код КВЦПЗ 03.12).

Згідно до п.4.2.1 ДБН Б 2.2-1:2008 територія кладовища повинно складатися із таких функціональних зон:

- санітарно-захисної;
- вхідної;
- адміністративної;
- господарської;
- поховань.

Територія кладовища огорожена. Проектом заплановано розміщення таких будівель: будинку трауру, адміністративно-побутового будинку, гаража, навісу для технологічного транспорту.

Площа зони поховання складає 65-70 % загальної площі; площа доріг, алеї споруд та будівель повинна бути не менше ніж 15 % загальної площі; озеленення – від 15 до 20 % (п.4.2.6. ДБН Б 2.2-1:2008).

Відповідно до визначеної функціональної зони земельної ділянки, щодо якої розробляється детальний план, житлового будівництва не передбачається.

Запланований об'єкт по своєму функціональному призначенню відноситься до об'єкта обслуговування.

Транспортний зв'язок між ділянкою, центром села і іншими прилеглими територіями здійснюються за допомогою вулиць місцевого значення. Доступ здійснюється з головної вулиці села. До всіх будівель і споруд на території кладовища забезпечений вільний під'їзд і підхід.

Розрахункова кількість машино-місць на автостоянках приймається відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019.

Профілі вулиці та проїзду в червоних лініях, радіуси поворотів прийняті згідно нормативів ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці і дороги».

В якості дорожнього одягу на території (пішохідні доріжки) передбачається влаштування мощення бруківкою, на автостоянці – асфальтобетон.

Інженерне забезпечення, розміщення інженерних мереж, споруд

Водопостачання

Водопостачання комплексу будівель передбачається з підземного резервуару питної води з насосною станцією. Наповнення резервуару передбачається привозною питною водою. Для можливості обслуговування зовнішніх мереж у водопровідних колодязях необхідно передбачити запірну арматуру.

Водовідведення

Відведення господарсько-побутових стоків планується до запроектованої локальної очисної споруди із збірником очищених стоків.

Наступні стадії проектування розробляються на основі вихідних даних на проектування згідно з діючими ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди».

Теплопостачання

Опалення адмінбудинку пропонується локальними засобами (індивідуальні паливні котельні, обладнані сучасними котлами, що працюють в автономному режимі на газовому паливі та електрокотлами). Вибір типу котлів і обладнання вирішується на наступних стадіях проектування.

З метою забезпечення економії паливно-енергетичних ресурсів, на наступних стадіях проектування необхідно впровадження ефективних проектних рішень, враховуючи можливість використання альтернативних видів палива та застосування будівельних конструкцій з підвищеними теплофізичними властивостями.

Електропостачання

Електропостачання будівель і споруд передбачається від існуючої електророзподільної системи села, згідно технічних умов експлуатаційних служб.

Блискавкозахист будівель та споруд повинен відповідати вимогам ДСТУ Б В.2.5-38-2008.

Всі інші конкретні питання по електропостачанню території ДПТ вирішуватимуться на наступних стадіях проектування.

Санітарне очищення

Тверді побутові відходи вивозяться ТОВ «АВЕ» на сміттєзвалище у село Барвінок.

Проїзди, проходи та майданчики повинні регулярно очищатися від сміття, а в зимовий час – від снігу та льоду, посипатися піском.

Інженерна підготовка та інженерний захист території, використання підземного простору

Територія Ужгородського району відноситься до сейсмічно активних зон, про що свідчить Карта загального сейсмічного районування території України (ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України»), де відображені величини сейсмічності, які необхідно враховувати.

Інженерна підготовка території включає комплекс заходів щодо забезпечення придатності території для містобудування, захисту її від несприятливих антропогенних і природних явищ та поліпшення екологічного стану, який визначається на підставі інженерно-будівельної оцінки території.

Заходи з інженерної підготовки включають в себе:

- вертикальне планування території;
- відведення дощових і талих вод;
- використання гумусового шару.

Згідно оцінки території за природними умовами, проектна територія відноситься до сприятливої для будівництва. Уклін рельєфу 2,8 %.

Вертикальне планування території виконано вибіркоким методом з урахуванням наступних вимог:

- максимального збереження рельєфу – абсолютні відмітки на проєктованій території коливаються від 123,00 м до 115,00 м;
- максимального збереження ґрунтів;
- відведення поверхневих вод;
- мінімального обсягу земляних робіт і дисбалансу земляних мас.

Інженерно-геологічні умови сприятливі для будівництва і не потребують спеціального інженерного захисту території ДПТ.

Комплексний благоустрій та озеленення території

Планується проведення комплексного благоустрою: влаштування твердого покриття дорожнього полотна та тротуарів, елементів сполучення поверхонь, озеленення, освітлювального обладнання.

Передбачено захисні посадки по периметру ділянки. Для озеленення планується використовувати дерева та кущі декоративних порід.

Роботи по благоустрою слід проводити після завершення будівельних робіт та очищенню території від будівельного сміття.

Протипожежна безпека

До запроектованих будівель та споруд забезпечений вільний під'їзд пожежного автотранспорту.

Витрати води на пожежогасіння встановлюються згідно п.6.2 ДБН В.2.5-74:2013. Загальні витрати води для гасіння пожежі визначаються як сумарна витрата на зовнішнє пожежогасіння, внутрішнє пожежогасіння та роботу систем протипожежного захисту. Згідно ДБН В.2.5-74-2013 витрата води на зовнішнє пожежогасіння складає 5 л/с. Для забезпечення необхідної витрати встановлюються протипожежні поліетиленові підземні резервуари об'ємом 40 м³ в кількості 2 шт., та "мокрі" колодязі для забору води пожежними машинами. Відновлення протипожежного запасу передбачається водовозами.

Територія повинна постійно утримуватися в чистоті, систематично очищатися від сміття та опалого листя. Евакуаційні шляхи повинні утримуватися вільними, нічим не захащуватися.

Доступ до пожежного інвентарю, обладнання та засобів пожежогасіння має бути завжди вільними, узимку очищатися від снігу. Зовнішнє освітлення повинне забезпечувати швидке знаходження пожежного інвентарю.

Блискавкозахист буде виконаний згідно ДСТУ Б.В.2.5-38:2008 «Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд» та ДСТУ EN 62305:2012 «Блискавкозахист».

Техніко-економічні показники

№ п.п.	Назва	Показник	Характеристика
1	Об'єкти містобудування		Кладовище
2	Місце розміщення об'єкту		село Чабанівка
3	Площа земельної ділянки	га	1,1370
4	Площа забудови	м ²	1130

3. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В СМТ.СЕРЕДНЕ ТА В ЦІЛОМУ ПО УЖГОРОДСЬКОМУ РАЙОНІ

3.1. Статистична інформація. Географічне розташування та кліматичні особливості

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Селище міського типу Середнє лежить на підгір'ї Вулканічних Карпат (Маковиці) між Ужгородом і Мукачевом на річці В'єла, за адміністративним поділом відноситься до Ужгородського району.

Розташоване на трасі М-06 за 21 кілометр від обласного центру. Біля Середнього до 1976р. проходила вузькоколійна залізниця Ужгород -Анталовці.

Середнє має дві туристичні марки: руїни Середнянського замку тамплієрів та історичні винні підвали.

Замок у Середньому був побудований тамплієрами (і це єдиний такий замок на території сучасної України) ще в XII столітті. Напівзруйнований, він зберігся до наших часів і поправу вважається однією з головних цікавих історичних пам'яток Закарпаття.

Винні підвали — найстаріший і найбільший центр виноробства в Закарпатті. Підвали були закладені 1557 р. Будівництво підвалів велось силами полонених турків. Їх загальна довжина склала 4,5 км. Спочатку підвали грали роль підземного притулку при нападі ворогів, однак поступово перетворилися на виносховище.

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Завдяки благодатному клімату тут значного розвитку набуло виноградарство. На території смт.Середнє працює знаменита ДП АПФ «Леанка» - підприємство з виноробства, виробництва та переробки сільськогосподарської продукції. Можна відвідати історичні винні підвали «Леанки», які є найстарішими в Україні. Вони занесені ЮНЕСКО до десятки найкращих винних підвалів Європи.

Також у селищі розміщені: виробнича база (столярний цех), АЗС, ряд кафе та магазинів.

У населеному пункті функціонують: загальноосвітня школа I-III ступенів, дитяча школа мистецтв, дитячий садок, Середнянська районна лікарня №2, селищний будинок культури, бібліотеки, пошта. При греко-католицькому храмі створено Молодіжний центр.

До об'єктів виробничої та соціальної інфраструктури існує зручне транспортне сполучення, у селі ведеться будівництво житлових будинків садибного типу. Наявність земельних ділянок та відповідної затвердженої містобудівної документації дає можливість громадянам покращувати умови проживання, що позитивно відображається на економіці регіону.

Місцезнаходження та рельєф

Ужгородський район межує з півдня і заходу з Угорщиною і Словаччиною, зі сходу і південного сходу - з Берегівським, Мукачівським та на півночі — з Перечинським районами.

Щодо природно-географічних умов, то Ужгородський район у північній і східній частинах займає передгір'я останніх південних відрогів Карпат, так званого Вігорлато-Гутинського вулканічного хребта, який переходить у Потиську низовину. Як свідчать археологічні пам'ятки, відкриті за останню чверть століття, Ужгородський район у давнину був густо заселений, починаючи з давньої кам'яної доби і закінчуючи Середньовіччям.

На території району знаходиться крайня західна точка Закарпаття: 22°09' східної довготи; 48°27' північної широти (1,5 км від с. Соломоново), а також найнижча в регіоні точка над рівнем моря (101 м над рівнем моря), яка розташована в районі села Руські Геєвці.

Переважно більшість території району займає Закарпатська низовина, вона прилягає до Середньодунайської низовини (Панонії), а найвищою точкою Ужгородщини є вершина Дунавка, що підіймається на 1018 метрів над рівне моря. Значну роль у формуванні рельєфу відіграють річки Тиса, Уж та Латориця, які приймають води десятка безіменних потічків і малих річок. Крім того на низовинних територіях є багато штучних каналів, а також нараховується чимало ставків і водосховищ.

Кліматична характеристика смт. Середнє

Географічні координати смт. Середнє: 48°32'24" північної широти, 22°30'24" східної довготи. Середня висота над рівнем моря - 119 м.

Для кліматичної характеристики смт. Середнє використані дані багаторічних спостережень авіаметеорологічної станції Ужгород (цивільна), яка розміщена на південно-західній околиці Ужгорода.

Кліматичні дані авіаметеорологічної станції Ужгород (цивільна) найбільш репрезентативні до району розташування с. Середнє.

Кліматична характеристика надається ПП Зазулич С.І. для розробки містобудівної документації «Генеральний план смт Середне поєднаний з детальним планом частини території Середнянської селищної ради Ужгородського району Закарпатської області».

Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери – 200

Коефіцієнт рельєфу місцевості - 1,0

Температурний режим

Середня річна температура повітря становить 9,7° тепла, самого теплого місяця липня - 20° тепла, самого холодного січня - 3° морозу.

Середня місячна та середня річна температура повітря, °С

Таблиця 1

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
-2.8	-0.2	4.7	10.7	15.6	18.5	19.9	19.4	15.5	10.3	4.6	-0.4	9.7

Абсолютний максимум, °С

13	17	25	32	33	35	39	38	34	31	22	17	39
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Абсолютний мінімум, °С

-28	-32	-24	-12	-3	-1	5	4	-3	-18	-22	-25	-32
-----	-----	-----	-----	----	----	---	---	----	-----	-----	-----	-----

У січні найбільш часто повторюється середньодобова температура повітря від 5° морозу до 5° тепла (в середньому 21 день).

В липні місяці найбільш часто середньодобова температура повторюється від 15 до 20° тепла - 14 днів, від 20° до 25° тепла - 14 днів.

Розрахункова температура самої холодної п'ятиденки 18 °морозу, самого холодного дня - 22° морозу.

Максимальна глибина промерзання ґрунту - 65 см.

Зима. Період обмежений датами стійкого переходу середньодобової температури через 0° осінню та весною. В районі розташування смт. Середне зима починається, в середньому, в кінці другої декади грудня і закінчується в кінці лютого.

Весна починається на початку березня і закінчується на початку другої декади травня.

Літо утримується до середини вересня, продовжується, в середньому, 125 днів.

Осінь продовжується в середньому 80-90 днів.

Безморозний період складає, в середньому, 179 днів, найменший - 138 днів (1960 р.), найбільший - 231 день (1961 р.).

Відлиги. Досить часто взимку відмічаються відлиги (температура повітря вище 0°С).

За зиму відмічається, в середньому, від 20 до 35 днів з відлигою, максимальне число днів з відлигою за зиму - 52. Така велика повторюваність відлиг пов'язана з відкритістю місцевості західним, південно-західним та південним висотним повітряним масам. Температура повітря в такі періоди в окремі дні може підвищуватись до 5-10, в окремі роки до 15° тепла.

Режим вітру

Напрямок вітру та його швидкість залежить від сезонного розподілу баричних систем та взаємодії між ними, а в приземному шарі і від рельєфу місцевості. В районі розташування смт. Середне, переважає вітер південно-східного та східного напрямків.

Протягом року в приземному шарі переважають південно-східний (26%), східний (16%) і північно-західний (13%) напрямки вітру.

В січні-лютому, листопаді-грудні переважає південно-східний (32-39%) вітер.

Повторюваність напрямку вітру і штилю за рік (% , рози вітрів)

Місяць	Пн.	Пн.Сх.	Сх.	Пд.Сх,	Пд.	Пд.З.	З.	Пн.З.	Штиль
I	11.0	5.8	12.2	38.2	11.6	3.3	5.4	12.5	27.3
II	11.2	7.6	16.0	31.7	8.5	4.3	6.4	14.3	21.6
III	11.6	10.2	15.5	26.9	11.0	5.6	6.3	12.9	16.4
IV	15.0	11.4	15.6	22.6	10.3	6.4	6.2	12.5	13.3
V	12.4	14.4	17.2	19.8	10.4	5.8	7.6	12.4	15.7
VI	14.3	13.4	15.7	15.0	9.7	7.2	8.5	16.2	18.5
VII	16.7	13.5	14.3	14.1	9.7	6.6	8.5	16.6	19.7
VIII	14.8	13.8	17.4	15.8	10.8	6.2	7.9	13.3	22.7
IX	11.6	10.6	18.4	23.4	12.5	5.0	6.5	12.0	21.8
X	9.4	8.0	18.3	29.9	12.8	4.6	6.0	11.0	22.5
XI	8.8	5.4	15.6	38.2	12.7	3.4	5.0	10.9	21.8
XII	10.1	4.9	12.1	38.9	14.1	3.7	4.5	11.7	24.1
Рік	12.2	9.9	15.7	26.2	11.2	5.2	6.6	13.0	20.4

**Середня місячна та річна швидкість вітру (м/с)
(на висоті приладу 13 м над поверхнею землі)**

Таблиця 5

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
2.1	2.3	2.8	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	2.1	2.3	2.1	2.3

Швидкість вітру дещо більша в весняний та літній період.

Таблиця 6

Середнє число днів із різною швидкістю вітру

Швидкість	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
> 10 м/с	4.2	4.8	7.2	8.7	7.9	7.2	5.9	4.7	3.8	4.7	4.5	4.6	68.2
> 15 м/с	0.7	0.5	0.6	0.9	0.5	0.7	0.8	0.6	0.4	0.2	0.4	0.3	6.6
> 25 м/с			0.03		0.01	0.01	0.03	0.1	0.03		0.03		0.2

Сильний вітер (більше 15 м/с) спостерігається в районі розташування с. Середнє, в середньому, 7 днів в році, максимально -15 днів; найчастіше - весною, і менше - в осінній

Таблиця 7

Вірогідність швидкості вітру по градаціям (% від загального числа випадків)

Швидкість м/с									
0-1	2-3	4-5	6-7	8-9	10-11	12-13	14-15	16-17	>18-20
44.1	26.8	17.1	7.1	1.5	1.2	0.8	0.5	0.5	0.3*

Примітка: *0.3 - три рази за 10 років період.

Швидкості вітру 6-7 м/с перевищує

В літній період, при сильних грозах, при переміщенні через область дуже активних, холодних з хвилями, атмосферних розділів (фронтів), інколи відмічається, в районі розташування м. Ужгород, дуже сильний шквалистий вітер *локального* характеру (вітровий вихор), з невеликою тривалістю в часі (від 5 до 20 хв.), швидкість якого може сягати 19-24, пориви до 25- 29 м/с, що класифікується як буря (19-24 м/с) та, відповідно, швидкість вітру 24-29 м/с, як сильна буря. Такі випадки в районі смт. Середнє носять локальний характер, і повторюються, приблизно, 3-4 рази на 10 років.

Опади.

Ужгородський район має середню зволоженість. Середньорічна кількість опадів по району складає 800-870 мм. Розподіл по місяцям приводиться в таблиці.

Таблиця 8

	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Рік
61, 1	56,2	42,9	52,5	80,8	85,1	94,2	71,3	82,2	72,2	93,7	73,4	865,6

Максимальна кількість опадів за рік може сягати до 950-1000 мм. В 1998 році сумарна кількість опадів за рік дорівнювала 998.8 мм. В 1912 році в Ужгородському районі випало за рік 1068 мм. За холодний період (XI-III) випадає в середньому 300 мм, за теплий (IV-X) - 510-550 мм.

Мінімальні річна кількість опадів відмічена 416 мм-в 1961 році.

Максимальна місячна кількість опадів випадає в червні, липні та листопаді, мінімальна - в лютому. Так, в серпні 1955 року в Ужгородському районі випало 177 мм, що становить 2,5 місячні норми.

Найбільша добова кількість опадів спостерігається в теплий період року при сильних зливах. 13 серпня 1980 року в Ужгороді за зливу випало 69 мм (84 % місячної норми). За добу, 9 серпня 2008 року, кількість опадів становила в районі розташування м. Чоп - 110 мм, що становить 126 % місячної норми. Це максимальна добова кількість опадів, що відмічена по Ужгородському району за останні 40 років спостережень.

Відносна вологість повітря

Відносна вологість повітря характеризує стан насичення повітря вологою в процентах при даній температурі. Це добрий показник сухості клімату. Середня місячна вологість повітря зимою складає 80-84 %>, літом - 67-69%. Середньорічна вологість повітря - 73%. Утворенню високої вологості повітря протягом року сприяє залісеність території, велика кількість опадів. Дні, коли волога знижується до 30% і нижче, називаються "сухими". «Сухі» дні-пожежонебезпечні. В середньому в році в районі смт. Середнє відмічається 10-14 "сухих" днів. Найбільше таких днів весною, в квітні (3-5 днів). Практично таких днів не буває в листопаді, грудні.

Тумани

В районі смт.Середнє, в середньому, за рік спостерігається 35, найбільше - 44 дні з туманами. В холодний період року (листопад - березень) з туманами в середньому спостерігається 30 днів, в теплий (квітень-жовтень) - 2-5 днів. Найбільша кількість туманів в період листопад — лютий. Середня річна тривалість туманів 198 рік, найбільша за місяць — (листопад - січень).

Ожеледе-паморозеві явища

Виникнення ожеледі (намерзання льоду на проводах, гілках дерев, поверхнях) в більшості випадків пов'язано з циклонічною діяльністю, опадами (мряка) при переміщенні через область атмосферних фронтальних розділів. В зв'язку з м'яким кліматом та захищеністю Ужгородського району горами частота формування таких відкладень на проводах, деревах та ін. невелика. Ожеледь формується при температурі від 0 до мін. 3°C. Частіше формування ожеледі відбувається з грудня по лютий (по 1-3 дні за місяць). Максимум (3 дні за місяць) приходиться на грудень-січень. Найбільше число днів з ожеледдю (11 днів) відмічалось в січні 1983 року.

Грози

В середньому за рік буває 36 днів з грозою, найбільше - 47 днів.

Частіше грози бувають, починаючи з квітня по вересень, найбільша грозова активність з травня по серпень. В травні - 7, червні - 9, липні - 9 днів з грозою. Найбільша кількість днів з грозою — 17, зафіксовано в липні. Спостерігаються грози і зимою, частіше в січні та лютому з сильними зливовими снігопадами. Протягом доби частіше грози спостерігаються з 12 до 20 годин.

Середня за рік тривалість гроз - 84 години, в день з грозою - 2.3 години.

Сніговий покрив

Середня дата формування сталого снігового покриву в районі припадає на двадцять чотири числа грудня. Строки його появи сильно різняться із року в рік в залежності від характеру погоди та особливостей циркуляції повітряних мас в передзимовий період.

Середня тривалість періоду з стійким сніговим покривом в районі смт. Середнє становить близько 30-40 днів. Однак, в 35% зим, сталий сніговий покрив взагалі не устанавлюється.

Висота снігового покриву невелика 15-25 см, і лише в окремі зими може бути більше 40 см (лютий 1967 року, січень 2000 року). В лютому 1999 року відмічена максимальна висота снігового покриву - 78 см.

Сильні тривалі снігопади відмічаються рідко, але щороку відмічаються короткочасні сильні снігопади без тривалого збереження снігового покриву. Сильні снігопади завдають шкоди та викликають труднощі в роботі районного господарства. Під час таких снігопадів кількість опадів за добу перевищує 15-20 мм і більше (7 грудня 1981 року).

За останні 50 років спостережень максимальні енігозапаси по Ужгородському району були 25 лютого 1999 року:

-висота снігу - 55 см;

-щільність снігу - 0.25 г/см³;

запас води в снігу 138 мм, що і є максимальним сніговим навантаженням (138 кг) на 1 м²

Гідрологічна характеристика території на якій розташована Середнянська селищна рада

Землі Середнянської селищної ради розташовані в передгірській зоні Карпат та на Закарпатській низовині в долині р. Веля, яка впадає з правого берега в р. Стара.

р. Веля відноситься до невеликих річок Закарпаття: довжина 27 км, площа басейну 96 км². Виток розташований на західному схилі гори Маковиці (висота гори 978 м). Долина річки у верхів'ї У-подібна, завширшки від 20 до 200 м, у середній течії — трапецієподібна (завширшки до 1000 м), у пониззі 'Єоеше завширшки 30-40 м, поросле деревами та кущами, межене русло кам'янисте, зливається з долиною р. Стара. Річище зливає в селі.

Нижче с. Середнє р. Веля виходить на Закарпатську низовину і впадає в р.Стара на західній околиці с. Дубрівка.

Територія Закарпатської області за географічним положенням та кліматичними умовами відноситься до зони активної розвиненої зливної діяльності, де протягом року неодноразово за короткі проміжки часу випадає 100 і більше мм опадів, які формують значні, часто катастрофічні паводки. За цими ознаками Закарпаття відноситься до найбільш паводко небезпечних регіонів Європи. Дощові та сніго-дощові паводки тут відзначаються частотою, інтенсивністю перебігу та одночасним охопленням великих площ.

Основною причиною цього є орографічні особливості регіону, дугоподібне розташування гірських хребтів Українських Карпат, що сприяє затримуванню вологих повітряних мас з Атлантики і інтенсифікації зливових дощів.

Формування паводків відбувається в результаті складної взаємодії метеорологічних факторів, які змінюються в часі і просторі (інтенсивність, тривалість зливових опадів, площа зрошення ними басейну) та характеристик поверхні річкових водозборів, які визначають втрати дощових вод та час добігання їх по схилах і руслу.

Територія навкруги с. Середнє розташована в передгір'ї Карпат та на Угорській рівнині.

З цими орографічними особливостями пов'язаний водний режим річки під час паводків. Значні похили в верів'ях р. Веля місцевості зумовлюють швидкоплинний розвиток паводків, під час сильних та дуже сильних дощів.

Паводки на р. Веля характерні в будь-яку пору року. Найвищий паводок з негативними наслідками для с. Середнє відбувся в багатководному 1980 році, коли за два літні місяці, червень - липень, випало за даними метеопоста с. Зняцево 409 мм дощу (56% річної норми). 21-23 липня 1980 р. в басейні р. Веля випало 170-220 мм дощу (с. Зняцево - 170 мм). На фоні високої водності і перезволоженості ґрунту від попередніх дощів на р. Веля сформувався високий паводок (підвищення рівня води сягло 3,0-3,5 м над меженним), відбувся перелив через дорогу на вул. Борканюка, підтоплення домогосподарств в смт. Середнє по обидва береги р. Веля.

Небезпечними також бувають зимові паводки, коли після тривалого морозного періода, заходить різке тепло з потужними дощами, як 03 лютого 2017 року, коли льодохід супроводжувався заторами льоду.

Клімат

Погоду в Ужгородському районі, в основному, формує західний та південно-західний перенос повітряних мас з Атлантики. Повторюваність переносу повітряних мас з північного сходу, та півдня невелика. Для зимового періода характерна циклонічна діяльність з районів Атлантики та Середземного моря. Досить часто теплі вологі повітряні маси переміщуються в район, викликають відлиги, підвищення температури повітря (від 0 до 10-15 тепла) та високу вологість повітря. Короткочасні зимові похолодання пов'язані, в основному, з поширенням з Північного Сходу холодного Сибірського антициклону.

Навесні відмічаються різкі переходи від тепла до холоду, особливо в березні та квітні, і навпаки. При переміщенні тропічних теплих і сухих повітряних мас в деякі дні температура повітря в березні може сягати 25 тепла, в квітні – 28-30 вище нуля.

При вторгненні арктичних холодних повітряних мас – температура повітря різко знижується, в квітні, травні відмічаються заморозки, в квітні 3-10 морозу, в окремі роки і до 14 нижче нуля, в травні від 0 до 5 нижче нуля. Відмічаються заморозки і в червні – але рідко – один раз в 3-5 років.

В літній період погоду Ужгородського району формує, в основному, західний та південно-західний перенос висотних повітряних мас, з районів Середземного моря та Атлантичного океану. З цими процесами, як правило, пов'язані значні дощі, сильні зливи, в окремі роки затяжні та тривалі.

Літом температура повітря (+30°C і вище) спостерігається в періоди, коли з Північної Африки переміщається на райони Закарпаття сухе тропічне повітря. Максимальна температура повітря в цей час може сягати 33-36°C. Перша половина осені тепла і суха (з деякими відхиленнями), друга – з частими дощами та туманами. В кінці жовтня, в листопаді збільшується повторюваність переміщення циклонів з заходу на Закарпаття, які несуть затяжні дощі, мряку, тумани, а на високогір'ї випадає вже сніг.

Середня річна температура повітря складає 9.6° тепла, найтеплішого місяця липня 20.5°, найхолоднішого місяця зими січня – мінус 3.1°. Максимальні температури повітря від 32° до 36° тепла найбільш часто спостерігаються в липні та серпні. 39° тепла було відмічено в липні 1952 року, в м. Ужгород. Температура повітря вище 30° тепла рахується небезпечною, а вище 40° тепла – дуже небезпечною.

Мінімальна температура повітря спостерігається найчастіше в січні – від мін 8 до мін 26°. Вірогідність температури повітря нижче 25° морозу в Ужгородському районі в грудні, січні, та лютому складає в середньому 6%. Досить часто зимою в Ужгородському районі відмічаються відлиги (температура повітря вище 0°C). За зиму відмічається від 30 до 60 днів з відлигами. Така велика повторюваність днів з відлигами пов'язана з відкритістю місцевості району західним, південно-західним і південним теплим і вологим повітряним масам. Температура повітря в такі дні може підвищуватись до 10-15°C.

В Ужгородському районі переважають вітри південно-східного напрямку. Протягом року в приземному шарі переважає південно-східний вітер (26%), східний – 14%, північно-східний, північний, північно-західний – 12%. В холодний період року переважає також південно-східний вітер. В травні поряд з південно-східним (19%) відмічається північно-східний вітер (17%). В червні-серпні майже рівна вірогідність вітрів північно-східного (16-18%), південно-східного (15%) і південно-західного (12-15%) напрямку. Штиль (без вітру) найбільш вірогідний (24-34% від загального числа випадків спостережень за вітром) з кінця літа до початку весни. Вітер зі швидкістю більше 6-9 м/с відмічається частіше з грудня по квітень.

Відносна вологість повітря характеризує стан насичення повітря вологою в процентах при даній температурі. Це добрий показник сухості клімату. Фізико-географічні умови території, рельєф, лісові площі території сприяють досить високій вологості повітря. Середня місячна вологість повітря зимою складає 80-84 %, літом – 67-69%. Середньорічна вологість повітря – 73%.

Максимальна кількість опадів за рік може бути 950-1000 мм. Мінімальні річна кількість опадів відмічена 416 мм. Максимальна місячна кількість опадів випадає в червні, липні та листопаді, мінімальна – в лютому. Найбільша добова кількість опадів спостерігається в теплий період року при сильних зливах.

В середньому за рік спостерігається 35, найбільше – 44 дні з туманами. В холодний період року (листопад – березень) з туманами в середньому спостерігається 30 днів, в теплий (квітень-жовтень) – 2 дні. Найбільша кількість туманів в листопаді – лютому.

Середня дата формування сталого снігового покриву в районі припадає на двадцяті числа грудня. Строки його появи сильно різняться із року в рік в залежності від характеру погоди та особливостей циркуляції повітряних мас в передзимовий період.

Середня тривалість періоду з стійким сніговим покривом в районі складають близько 50-60 днів. Однак, в 35% зим, сталий сніговий покрив взагалі не устанавлюється.

Висота снігового покриву невелика, і лише в окремі зими може бути більша 40 см. Сильні снігопади відмічаються рідко, але щороку відмічаються короткочасні сильні снігопади без тривалого збереження снігового покриву. Сильні снігопади завдають шкоди та викликають труднощі в роботі районного господарства. Під час таких снігопадів кількість опадів за добу перевищує 15-20 мм і більше.

Геологічна будова

У геологічному відношенні територія району розташована у зоні Закарпатського внутрішнього прогину, що складений Мукачівською і Солотвинською улоговинами з накладеною на них Вигорлат-Гутинською грядою. До них з півдня прилягає Паннонський серединний масив. Поширені осадові, магматичні утворення від верхньо-протерозойських до четвертинних. У всіх тектонічних зонах зустрічаються відклади юрської системи. Відклади крейдової системи беруть участь у будові фундаменту Закарпатського внутрішнього прогину. До них тут відносять теригенно-карбонатну флішоїдного типу товщу, складену чорними аргілітами, алевролітами, пісковиками, мергелями й вапняками. Потужність цієї товщі сягає кількох сотень метрів.

В цілому ґрунти Ужгородського району сформувались в умовах помірною клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново-підзолистих ґрунтів на низинній території та бурі гірсько-лісові, лучно-лісові у гірській місцевості.

Буроземно-підзолисті ґрунти, поширені на виположених формах рельєфу горбів, гряд у передгір'ї і високих терас гірської частини. Вони утворились на досить глибоких товщах

делювіальних і давньоолювіальних переважно нещербистих відкладів. На їх формування вплинули два основні процеси ґрунтоутворення; буроземний, що відбувався під впливом лісової рослинності, і псевдопідзолистий або лессіваж, викликаний надмірним зволоженням і поверхневим оглеєнням, яке зумовлює відновлення окисного заліза, переведення його у двовалентний рухомий іон і збільшує рухомість гумусових речовин. Ці сполуки перерозподіляються по профілю ґрунту за підзолистим типом, але без тих глибоких хімічних перетворень, які властиві справжньому підзолистому процесові.

Будова ґрунтового профілю і властивості його горизонтів спричинюють незадовільний водно-повітряний режим ґрунтів. Вони швидко насичуються вологою, а надлишок опадів утворює поверхневий стік, який зумовлює змив та розмив верхніх горизонтів. Не випадково ґрунти цього типу найбільш піддаються водній ерозії.

Наявність потужного та практично водонепроникного ілювіального горизонту викликає застій вологи у верхніх горизонтах, спричиняє поверхнєве або наскрізне оглеєння ґрунту, що призводить до переважання анаеробних умов життєдіяльності мікроорганізмів, погіршує перехід поживних речовин у доступні для рослин форми.

На території смт.Середнє переважають буроземно-підзолисті середьосуглинкові ґрунти та їх глеюваті відміни, буроземно-підзолисті слабозмиті глейовані середньосуглинкові ґрунти та їх глейоваті відміни, дерново-буроземні середньоглибокі опідзолені глейоваті середньосуглинкові ґрунти.

Варто відмітити, що загальна характеристика геологічної будови проектованої території має суттєве значення при інженерно-будівельному освоєнні території. Територія району характеризується підвищеною сейсмічністю.

Гідрологічні умови

В'єла (інші назви — Віля, Віола) — річка в Україні, в межах Ужгородського району. Права притока Старої (басейн Дунаю). Витоки розташовані на захід від гори Маковиці (978 м). Річка тече переважно з півночі на південь між південно-західними відногами хребта Маковиці (частина Вулканічного хребта), нижче смт Середнього виходить на Закарпатську низовину. Впадає у Стару на західній околиці села Дубрівки. Довжина 27 км, площа басейну 96 км². Долина у верхів'ї V-подібна, завширшки від 20 до 200 м, у середній течії — трапецієподібна (завширшки до 1000 м), у пониззі зливається з долиною Старої. Річище звивисте, завширшки від 0,5 до 30 м. Похил річки 23 м/км.

Також по території населеного пункту проходить ряд придорожних каналів, які збирають поверхневі води.

Гідрогеологічні умови

Весь теплий період року характеризується частим випаданням зливових опадів, внаслідок чого на річках Ужгородського району щорічно утворюються дощові паводки. У середньому за рік спостерігається 8-10 паводків, в тому числі 1-4 з виходом на заплаву. Інтенсивна водовіддача водозборів при випаданні зливових опадів, а також значна пересіченість місцевості з великими похилами сприяють формуванню паводків з крутими підйомами та спадами рівнів води. Тому тривалість стояння високих рівнів незначна і не перевищує, як правило, 4 - 8 діб.

Осінь і зимова межені нетривалі та нестійкі внаслідок випадання дощів в осінній сезон і відлиг зимою. Зимова межень найбільш чітко проявляється в період зі стійкою від'ємною температурою повітря. Вона рідко триває два місяці. При відлигах зимовий стік істотно збільшується внаслідок талих вод.

Існуюче водопостачання. Водопостачання центральної частини селища (громадських і житлових будинків) – централізоване. Садибна забудова здійснюється з підземних джерел з діючої артсвердловини.

Ґрунтовий покрив

В цілому, ґрунти району сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново-підзолистих ґрунтів на низинній території та бурі гірсько-лісові, лучно-лісові на горбогір'ї. В рівнинній частині вони утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. Неглибоке залягання ґрунтових вод сприяє їх оглеєнню, а наявність ділянок лісу – опідзоленню.

Дернові ґрунти мають різний ступінь опідзолення і оглеєння, тому виділяють такі їх відміни: дерново-опідзолені, глейові, дерново-глейові ґрунти. Перші розвинулись на підвищених ділянках тераси, де ґрунтові води залягають на більших глибинах; вони мають кращі водоповітряні властивості, але менш гумусовані. Дернові глейові ґрунти утворились там, де ґрунтові води залягають близько до поверхні, а після злив застоюються і на поверхні. Процес оглеєння охоплює весь профіль ґрунту, що негативно відбивається на рості рослин. Ґрунти при висиханні тріскаються на великі брили, це заважає їх обробітку.

Ґрунтовий покрив проекрованої території характеризується відносною однорідністю, що зумовлено обмеженими розмірами даної території та її геоморфологічними особливостями. На території проектування – дерново буроземні опідзолені ґрунти.

При проведенні будівельних заходів варто знімати родючий шар ґрунту потужністю 20 см, що дозволить вирішити деякі проблеми формування системи зелених насаджень. Фактор ґрунтових умов в даній ситуації не є обмеженням.

На території населеного пункту зустрічаються такі ґрунти.

Таблиця 5

Шифр	Ґрунти
182 д	Буроземно-підзолисті і середньосуглинкові ґрунти та їх глейоваті Відмінності
182' д	Буроземно-підзолисті слабозмиті глейовані середньосуглинкові Ґрунти та їх відмінності
184 д	Буроземно-підзолисті середньозмит глейовані середньосуглинкові ґрунти
185 д	Дерново-буроземні середньоглибкі опідзолені глейоваті середньосуглинкові ґрунти
186 д	Дерново-буроземні середньоглибкі опідзолені глейові середньосуглинкові ґрунти
186 е	Дерново-буроземні середньоглибкі опідзолені глейові важкосуглинкові ґрунти
193 д	Бурі гірсько-лісові глибокі опідзолені середньосуглинкові ґрунти теплого поясу
198 г	Бурі гірсько-лісові неглибокі слабозмиті легкосуглинкові ґрунти
198 д	Бурі гірсько-лісові неглибокі слабозмиті опідзолені середньосуглинкові Ґрунти
208 е	Дерново-буроземні намиті опідзолені глейові важкосуглинкові Ґрунти

Рослинність

Деревна рослинність на території проектування частково наявна. Трав'яниста рослинність на території розробки ДПТ представлена бур'янами: осот польовий, мишій, щиріця, свиріпа, лобода, пирій та ін.

Інженерно-будівельна оцінка території

Відповідно схеми інженерно-геологічного районування України територія Ужгородського району, і смт.Середнє зокрема, відноситься до території підвищеної складності будівельних умов освоєння.

Територія проектування відноситься до сейсмічно активних зон, про що свідчить Карта загального сейсмічного районування території України (згідно ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України», де відображені величини сейсмічності, які необхідно враховувати:

- відповідно карти «А», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС1 згідно з ДБН В.1.2-14, а також класу наслідків (відповідальності) СС2 - для будівель заввишки до 73,5 м – 7 бальна зона;
- відповідно карти «В», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС2 згідно з ДБН В.1.2-14 - для будівель заввишки від 73,5 м до 100 м, а так само об'єктів, які належать до потенційно небезпечних, але не ідентифікуються як об'єкти підвищеної небезпеки відповідно до ЗУ «Про об'єкти підвищеної небезпеки», територія відноситься до 7-бальної сейсмічної зони;
- відповідно карти «С», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС3 згідно з ДБН В.1.2-14 необхідно враховувати 8-бальну сейсмічність території.

Існує небезпека проходження транзитних сейсмічних хвиль від осередків, поширених на території Румунії та Угорщини.

Фактор інженерно-будівельної оцінки необхідно враховувати при визначенні вартості будівельного освоєння території.

Територія розробки генплану відноситься до III Б архітектурно-будівельного кліматичного району України, згідно ДБН Б.2.2-12:2019 ДСТУ – Н Б В.1.1-27:2010, листа закарпатського обласного центру з гідрометеорології з наступними кліматичними характеристиками:

- середня літня температура +20°C,
- середня зимова від 5 до -5°C,
- найнижча температура досягає -27°C, найвища +37°C,
- середня кількість опадів 800-870 мм,
- середньорічна вологість повітря 73%,
- середня висота снігового покриву 15-25 см,
- максимальне снігове навантаження - 138 кг/м²,
- швидкісний натиск вітру - 27 кгс/м²
- нормативна глибина промерзання ґрунту - 0,65 см.
- сейсмічність - 7 балів.

3.2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнози зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

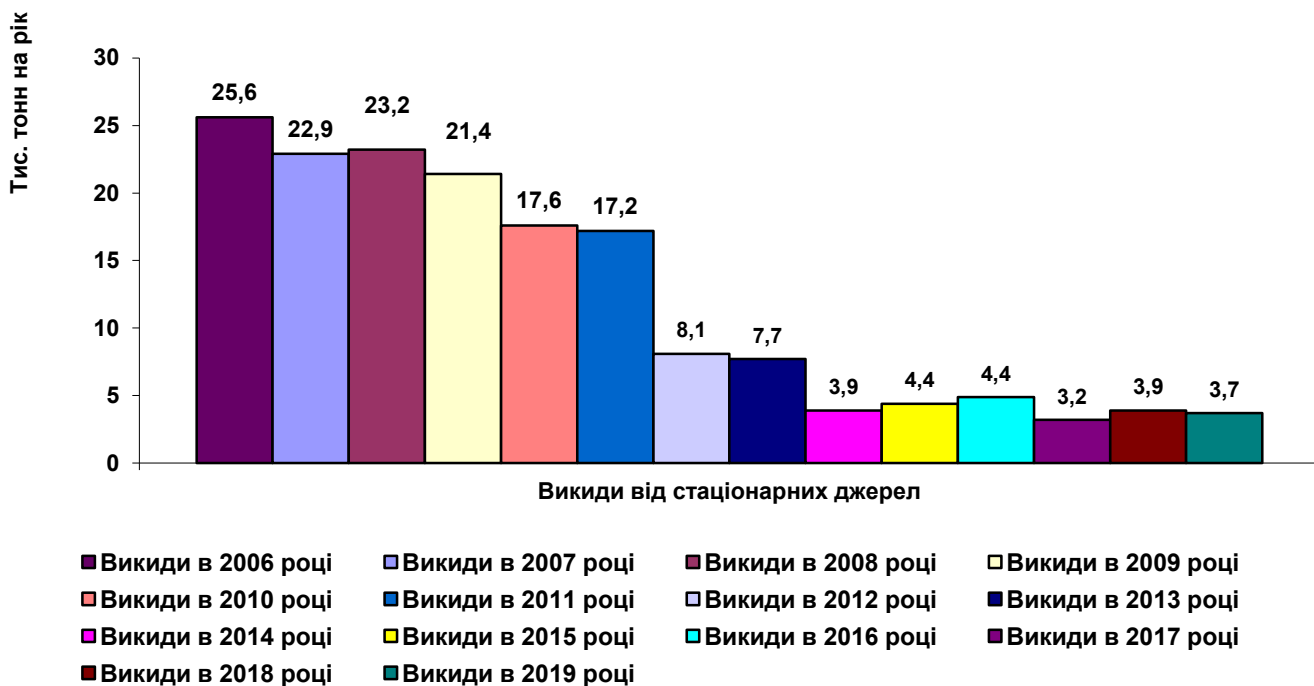
В цілому по Закарпатській області протягом 2019 року відбулося незначне зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли у повітряний басейн у 2019 році від стаціонарних джерел забруднення, за даними Головного управління статистики, зменшились в порівнянні з 2018 роком на 6,5% і складають 3,7 тис.тонн проти 3,9 тис.тонн у 2018 році. Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин 20,4% складають речовини, що належать до парникових газів, зокрема, метан. Крім того, 0,3 млн.т становлять обсяги викидів діоксиду вуглецю.

Зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відбулось за рахунок основних забруднювачів атмосферного повітря в регіоні ПАТ «Закарпатгаз» та магістральних газопроводів УМГ "Прикарпаттрансгаз" Закарпатського обласного лінійного виробничого управління магістральних газопроводів, конкретніше від кількості об'ємів перекачаного цими підприємствами газу.

Обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря області у 2019 р. (тонн)

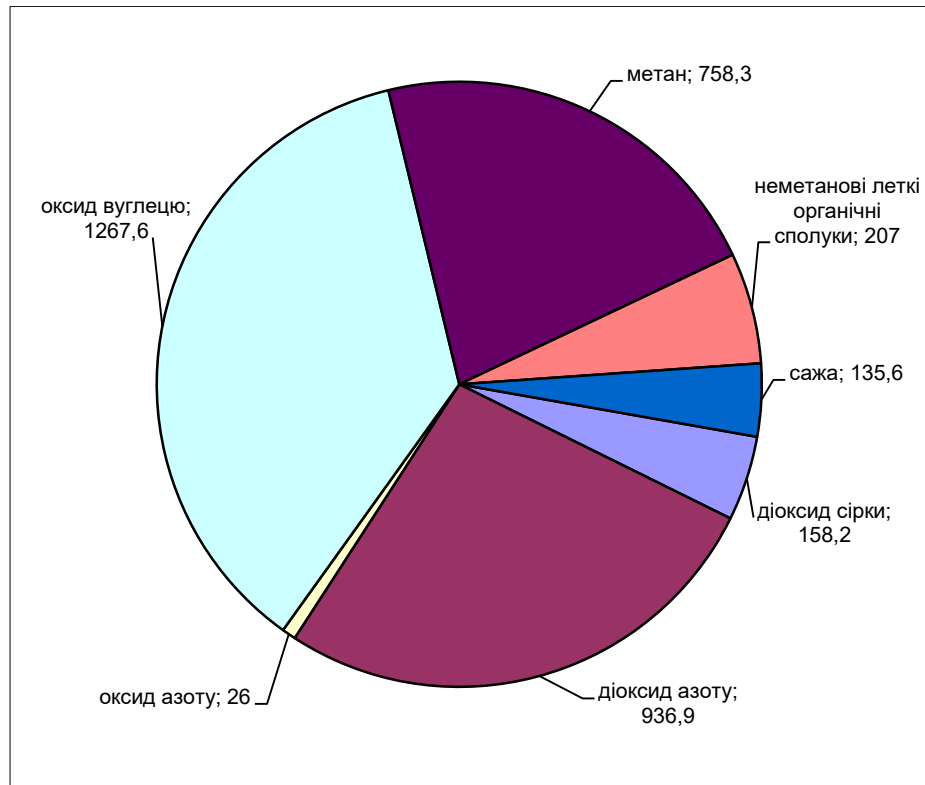
	Обсяги викидів, тонн		Збільшення (зменшення) викидів у 2019р. проти 2018р..	Обсяги викидів у 2019р. до 2018р., %	Викинуто в середньому одним підприємством
	у 2019р.	у 2018р.			
По області	3711,7	3972,0	-260,3	93,4	20,5
м.Ужгород	120,6	69,1	51,5	174,5	2,9
м.Берегово	146,5	76,6	-69,9	191,3	20,9
м.Мукачево	220,3	278,2	-57,9	79,2	9,2
м.Хуст	30,2	12,3	17,9	246,7	3,8
м.Чоп	5,9	5,4	0,5	108,7	2,0
Берегівський	11,2	701,9	-690,7	1,6	3,7
В.Березнянський	2,0	15,9	-13,9	12,8	1,0
Виноградівський	21,8	44,4	-22,6	49,0	1,8
Воловецький	651,4	295,4	356,0	220,6	130,3
Іршавський	29,9	24,4	5,5	122,8	6,0
Міжгірський	174,7	205,3	-30,6	85,1	58,2
Мукачівський	40,1	31,7	8,4	126,7	3,6
Перечинський	226,7	223,4	3,3	101,5	32,4
Рахівський	58,4	62,0	-3,6	94,2	5,3
Свалявський	476,7	396,9	79,8	120,1	39,7
Тячівський	62,2	109,1	-46,9	57,0	6,9
Ужгородський	1274,0	1122,8	151,2	113,5	98,0
Хустський	159,1	297,2	-138,1	53,5	31,8

Динаміка обсягу викидів забруднюючих речовин в Закарпатській області

Обсяги викидів забруднюючих речовин (без діоксиду вуглецю) в атмосферу від стаціонарних джерел забруднення за видами у 2019 році

	Обсяги викидів				
	тонн	у % до 2018р.	у % до підсумку	у розрахунку	
				на 1 особу, кг	на 1 км ² площі області, кг
1	2	3	4	5	6
Усього	3711,7	93,4	100,0	3,0	291,0
у тому числі					
діоксид сірки	158,2	92,7	4,3	0,1	12,4
діоксид азоту	936,9	138,3	25,2	0,7	73,5
оксид азоту	26,0	159,7	0,7	0,0	2,0
оксид вуглецю	1267,6	127,4	34,2	1,0	99,4
метан	758,3	51,5	20,4	0,6	59,5
неметанові леткі органічні сполуки	207,0	73,5	5,6	0,2	16,2
сажа	135,6	86,1	3,7	0,1	10,6

Стан повітряного середовища в Ужгородському районі

За метеорологічними умовами Ужгородський район відноситься до територій з високим потенціалом забруднення повітря та досить несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення).

Стан повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення.

Протягом 2019 року відбулося незначне зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли у повітряний басейн у 2019 році від стаціонарних джерел забруднення, за даними Головного управління статистики, зменшились в порівнянні з 2016 роком на 34,2% і складають 3,2 тис.тонн проти 4,9 тис.тонн у 2016 році. Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин 54,6% складають речовини, що належать до парникових газів, зокрема, метан. Крім того, 0,2 млн.т становлять обсяги викидів діоксиду вуглецю.

Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря найбільше забруднень припадає на Ужгородський район - 27,07%.

Сучасний стан (2013-2020 рр.) навколишнього природного середовища у смт.Середне характеризується як відносно стабільний. Висновок базується на доповідях Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА, натурних спостережень.

На території селища Середне потужних джерел забруднення немає.

Основними стаціонарними джерелами забруднення повітря на даній території є індивідуальні котельні виробничих та громадських об'єктів, зварювальні пости, складські приміщення, резервуари для ЛЗР на діючій АЗС.

Обсяги викидів забруднюючих речовин у повітря пересувними джерелами у 2019 р. році становила 62% до 2016 р. Такі рівні забруднення повітря пересувними джерелами перш за все зумовлені збільшенням кількості автотранспорту, погіршенням технічного стану автомобільного парку, незадовільною якістю палива, відставанням темпів розвитку вуличної мережі, труднощами щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний транспорт, транзит).

Основну частку у забруднення атмосферного повітря вносить транзитний транспорт. Частка викидів від автотранспорту до загального обсягу викидів складала понад 86%.

Селище Середнє примикає до автодороги М-06 «Київ-Чоп». Також через населений пункт проходять дороги обласного значення, а також автомобільні шляхи обласного значення, а саме.

Автошлях О071201 – автомобільний шлях довжиною 23,4 км, обласна дорога місцевого значення у Закарпатській області. Пролягає по Ужгородському (9,8 км) та Мукачівському (13,6 км) районах від селища міського типу Середнє до села Кайданово. Починається в смт.Середнє на перетині з М 06, проходить через села Лінці, Пацканьово, Шкуратівці.

О071204 – автомобільний шлях довжиною 12,0 км, обласна дорога місцевого значення у Закарпатській області. Пролягає по Ужгородському районі від смт.Середнє до села Анталовці. Починається на перетині з О071201, проходить через села Чертеж, Ляхівці, Худльово. Закінчується в селі Анталовці.

Частина житлових вулиць населеного пункту мають дорожнє покриття досить низької якості. По таких дорогах автомобілі рухаються з перегазуванням, безперервним гальмуванням або прискоренням.

Хімічно агресивні елементи й сполуки що містяться у вихлопних газах, крім негативного впливу на здоров'я населення, також спричиняють руйнування житлових будинків, пам'яток архітектури тощо. Також прискорюються процеси корозійного руйнування металокопункцій, кабельних мереж, металевої покрівлі, втрачають естетичний вигляд пофарбовані фасади будівель.

Водний басейн

Річки Закарпатської області в географічному плані розміщені та належать до басейну одного із найбільших приток ріки Дунай – річки Тиса, яка є основною водною артерією області. Загальна протяжність річки Тиса — 967 км, з них в межах України – 262 км. Всі річки беруть свій початок у високогірній частині Карпат.

Територія області перерізана густою річковою мережею, і її середня густина складає 1,7 км/кв. Всього в області протікає 9426 рік, сумарною довжиною 19723 км. Загальна довжина 155 річок, кожна з яких довша 10 км, становить 3,43 тис.км. З них ріки Тиса, Боржава, Латориця та Уж мають довжину більш як 100 км кожна.

Поверхневий стік на території області формують правобережні притоки р. Тиса – ріки Тересва, Тересля, Ріка, Боржава, що впадають в р. Тиса та ріки Уж і Латориця, які впадають в ріки Лаборець та Бодрог на території Словаччини.

На території селища Середнє поверхневі води представлені р.В'єла на сході, з північного сходу – рибником та мережею водовідвідних каналів. Ці відкриті водойми виконують функцію водоприймача, в які скидаються стоки з прилеглих до них територій населеного пункту.

Сільськогосподарське водопостачання, за винятком невеликої кількості водозаборів із гірських потоків, базується переважно на підземних водах. Закарпаття – найбільш зволожена область України. Всі розвідані або діючі водозабори підземних вод в області є інфільтраційними, тому якість добутої в них підземної води повністю залежить від характеристик поверхневого стоку і потребує особливого захисту.

Основні водоносні горизонти

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис. м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис. м ³ /добу
1	2	3
Водоносні горизонти алювіальних четвертинних відкладів і	707,05	418,06

міжпластового водоносного горизонту вулканогенних відкладів неогену		
---	--	--

Використання води за видами економічної діяльності у 2019 році та двох попередніх

Види економічної діяльності	2017 рік		2018 рік		2019 рік	
	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього за регіоном	21,8	59,01	23,57	54,99	29,46	40,93
За видами економічної діяльності у тому числі:						
промисловість	1,383	91,75	1,543	90,74	1,502	90,7
сільське господарство	3,411	0,459	4,757	0,117	11,62	0,039
житлово-комунальне господарство	16,23	0,708	16,53	0,661	15,56	0,7

На даний час водопостачання центральної частини території смт.Середне здійснюється з центрального водопроводу. На час розробки проекту в смт.Середне прокладено мережі центрального водопостачання протяжністю 12,75 км.

Джерелом водопостачання населення смт.Середне є чотири діючі артсвердловини з водонапірними вежами, розташовані по вул.Шкільна, Зелена, Садова і Грабини.

Розроблена проектна документація на влаштування системи централізованого водовідведення, та реконструкція очисних споруд повної біологічної очистки, з проектною потужністю очистки господарсько-побутових стоків в об'ємі - 1000 м³/добу.

На відміну від поверхневих, підземні води більш захищені від антропогенного впливу. Однак, їх якість здебільшого залежить від якісних характеристик поверхневого стоку. Генеральним планом на значній частині селища планується будівництво мережі напірної господарсько-побутової каналізації, яка охопить як вже існуючу забудову так і нові об'єкти.

Забруднення підземного водоносного горизонту на території садибної забудови пов'язане з порушеннями санітарних вимог щодо обладнання та будівництва вигрібних ям, надвірних вбиралень, гноєсховищ, внесення мінеральних добрив, тощо. Об'єкти громадської та житлової забудови частково обладнані центральною каналізацією всього на 56%. Мешканці садибної забудови, на даний час в основному, користуються вигребами.

Для забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки та охорони від випадкового або навмисного забруднення поверхневих чи підземних джерел і водопровідних споруд системи централізованого питного водопостачання (незалежно від форми власності або відомчої підпорядкованості),

а також прилеглих до них територій слід передбачати дотримання параметрів зон санітарної охорони (відповідно до вимог ДБН В.2.5-74:2013) та дотримання у межах даних зон режимів господарської діяльності, визначених Постановою Кабінету Міністрів України №2024 від 18.12.1998 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

Стан ґрунтів

Спеціальні роботи (геохімічна зйомка) щодо вивчення стану ґрунтів в селі впродовж останніх 20-ти років не виконувались. Регулярне спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

На території населеного пункту зустрічаються такі ґрунти.

Шифр	Ґрунти
182 д	Буроземно-підзолисті і середньосуглинкові ґрунти та їх глеюваті Відмінності
182 ' д	Буроземно-підзолисті слабозмиті глейовані середньосуглинкові Ґрунти та їх відмінності
184 д	Буроземно-підзолисті середньозмит глейовані середньосуглинкові ґрунти
185 д	Дерново-буроземні середньоглибокі опідзолені глейоваті середньосуглинкові ґрунти
186 д	Дерново-буроземні середньоглибокі опідзолені глейові середньосуглинкові ґрунти
186 е	Дерново-буроземні середньоглибокі опідзолені глейові важкосуглинкові ґрунти
193 д	Бурі гірсько-лісові глибокі опідзолені середньосуглинкові ґрунти теплого поясу
198 г	Бурі гірсько-лісові неглибокі слабозмиті легкосуглинкові ґрунти
198 д	Бурі гірсько-лісові неглибокі слабозмиті опідзолені середньосуглинкові Ґрунти
208 е	Дерново-буроземні намиті опідзолені глейові важкосуглинкові Ґрунти

На сільгоспугіддях спостерігаються підвищені концентрації сполук міді, цинку що пов'язано із добрив для живлення та росту плодкових дерев, зокрема яблук. Вміст загальної сірки по всій території перевищує ГДК. По сумарному показнику більше половини території характеризується помірним рівнем забруднення із локальними ділянками сильного забруднення.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина. На території селища і району відсутні підприємства з перероблення та утилізації відходів виробництва.

Вивезення твердих побутових відходів з території селища здійснює ТОВ «АВЕ Ужгород». Вивіз будівельного сміття та ТПВ здійснюється на централізоване сміттєзвалище в с.Барвінок.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина. На території селища і району відсутні підприємства з перероблення та утилізації відходів виробництва.

Ще одним суттєвим джерелом забруднення ґрунтів є кладовища. На території селища є 4 кладовища. Одне з них закрите. До закриття плануються ще два кладовища. Санітарно-захисна зона від території діючих кладовищ до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м, а від закритих (з закінченим кладовищним періодом) – 100 м.

Протягом останніх років на підприємствах сільськогосподарського виробництва використовуються міндобрива, які зберігаються на їх території. Пестициди для роздрібної реалізації завозяться в обмеженій кількості і зберігаються безпосередньо у пунктах реалізації в заводській упаковці. До них відносяться засоби захисту рослин та добрива, а також супутні товари по догляду за присадибними ділянками.

Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також повітря через незадовільний стан покриття вулиць.

Радіаційний стан

Згідно постанови Кабінету Міністрів України №106 від 23.07.1991 і №600 від 29.08.1994, село не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на Чорнобильській АЕС. Середнє значення експозиційної дози гамма-випромінювання знаходиться в межах норми і складає 11,5 мкР/год. (в діапазоні від 11 до 30 мкР/год.).

Дозиметричний паспорт смт.Середнє не розроблявся, радіаційне обстеження не проводилось. Природна радіоактивність не перевищує допустимі норми згідно БДУ – 91.

Виходу радону не зареєстровано. Система планувальних обмежень відсутня.

Електромагнітне забруднення

Електропостачання смт.Середнє на даний час забезпечується по лініях електропередачі 10 кВ, 35 кВ, через електропідстанції 10 кВ.

Передача та розподіл електроенергії між споживачами села здійснюється по лініях електропередачі до 1кВ через трансформаторні підстанції (ТП-10/0,4 кВ).

Акустичний режим

Безпосередньо через територію смт.Середнє проходять дороги обласного значення; О071201 «Середнє - Лінці - Шкуратівці - Ракошино», яка починається на перетині з М-06, та проходить через села Лінці, Пацканьово;

О071204 «Середнє - Анталовці». Транзитний транспорт, який проходить через населений пункт спричиняє шум, погіршує екологічний стан.

Система організації руху та реконструкція вуличної мережі спрямована на вирішення транспортної проблеми. У межах червоних ліній вуличної мережі необхідно впроваджувати застосування шумозахисних заходів для першої лінії забудови (віконні блоки, облицювальні матеріали, озеленення вздовж вулиць).

Деревопереробний об'єкт, який є також джерелом шуму, розташований у комунальній зоні, з дотриманням санітарних норм.

Природно-заповідний фонд

Території та об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення на території або поблизу смт.Середнє - відсутні.

Природоохоронна територія представлена прибережною захисною смугою р.В'єла, існуючих струмків, водовідвідних каналів та ставка.

Господарське використання земель даних територій регламентується дією Земельного та Водного кодексів України. Встановлення меж прибережної захисної смуги повинно виконуватися відповідно до проектів землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж прибережної захисної смуги водних об'єктів в натурі (на місцевості) сертифікованими землевпорядними організаціями.

Головні планувальні обмеження населеного пункту представлені санітарно-захисними зонами:

Здійснення екологічної політики має бути орієнтоване не на екстенсивні дії (віддалення від джерела забруднення), а на усунення причини забруднення (впливу цього джерела на довкілля) та забезпечення екологічної стабільності при розвитку селища. Основний шлях в цьому напрямку – модернізація застарілих технологій виробничих процесів на існуючих підприємствах.

Система планувальних обмежень техногенного характеру представлена санітарно-захисними та охоронними зонами від промислових та сільськогосподарських підприємств і виробництв, транспортних об'єктів, і об'єктів комунального призначення та інженерних споруд і комунікацій.

Усі існуючі промислові підприємства на території селища відносяться до IV-V класу шкідливості, для яких нормативні санітарно-захисні зони становлять 50 м.

У відповідності з ДСП 173-96 (п. 5.14) проекти організації СЗЗ слід розробляти в комплексі з проектом будівництва (реконструкції) кожного підприємства окремо.

Одними із суттєвих джерел забруднення природного середовища і важливих факторів, які обумовлюють планувальну структуру населеного пункту з точки зору територіальної обмеженості, є кладовища традиційного поховання. Санітарно-захисна зона від території діючих кладовищ до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м (витримується), а від закритого – 100 м. Умови утримання та упорядкування кладовищ повинні відповідати вимогам ДСП 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України» від 01.07.1999 року.

При прийнятті проектних рішень щодо функціонального використання території також враховуються охоронні зони комунікаційних об'єктів та інженерних мереж. Таким планувальним обмеженням є наявні ЛЕП 10 кВ, із зонами охорони 10 м по обидві сторони, підземний кабель, охоронна зона 1,0 в обидві сторони (Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 1997 р. N 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»).

Планувальні обмеження природоохоронного значення представлені прибережно-захисною смугою р.В'єла та інших водних об'єктів. Господарське використання земель в межах прибережних захисних смуг регламентується дією Земельного та Водного кодексів України. Згідно Закону України «Про внесення змін до Водного та Земельного кодексів України щодо прибережних захисних смуг» прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою. На даний час проекти землеустрою водоохоронних зон та прибережних захисних смуг всіх водних об'єктів в межах території селища не розроблявся. На даному етапі з урахуванням сучасних вимог землекористування, постала необхідність розробки таких проектів.

Основні планувальні обмеження які слід враховувати

Об'єкти	Параметри обмеження, м	Документ
Транспортні мережі та споруди (санітарно-захисні зони)		
АЗС, СТО	25/50	ДСП 173-96, табл.10.1 ДБН Б.2.2-12:2018
Автомобільна дорога		ДБН Б.2.2-12:2018, п.10.1.6
Об'єкти комунального призначення (санітарно-захисні зони)		
Кладовища (для яких вичерпаний кладовищний період /діючі)	100/300	Табл.9.1 ДБН Б.2.2-12:2018
Комунікаційні об'єкти (охоронні зони)		

Об'єкти	Параметри обмеження, м	Документ
ЛЕП (10 кВ, 35 кВ), кабелі	10-15 1.0	Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 р. N 209
Інженерні мережі: газопроводи, водопроводи, тощо		Додаток И.1 ДБН Б.2.2-12:2018
Природоохоронні території		
Прибережна захисна смуга річки В'єла	25 м	Водний кодекс України (ст. № 88)

3.3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

Селище Середнє є частиною центральної зони урбанізації (з центром в м.Ужгород). Для Ужгородського району наявна маятникова міграція робочої сили.

Соціальна та інженерно-транспортна інфраструктура на території смт.Середнє досить розвинута. Існуючі виробничі підприємства, заклади обслуговування, сільськогосподарські угіддя роблять селище привабливим для нових інвестицій.

Для розвитку бізнесу також сприяє наявність незадіяних трудових ресурсів як в смт.Середнє, так і навколишніх сіл. Виходячи з демографічних даних серед жителів смт.Середнє працездатне населення становить 51%.

Виходячи з намічених тенденцій щодо удосконалення мережі автомобільних доріг, вздовж автошляху М-06 необхідно передбачити будівництво мотелів, АЗС, автостоянок, інших об'єктів обслуговування.

Для збереження та утримання територій селища, раціонального використання наявних природних ресурсів, даним Генеральним планом передбачено висадження водоохоронних насаджень, збереження функціонування існуючого рибного господарства, створення нових зон відпочинку навколо ставка.

Мальовничі краєвиди, затишні місця навколо селища, наявні пам'ятки архітектури, сакральні споруди різних конфесійні, підприємства по вирощуванню та переробці винограду створюють значний потенціал у розвитку зеленого туризму. Зокрема селище Середнє є частиною популярних екскурсійних маршрутів, а саме: Закарпатський винно-туристичний шлях (автобусний); Замковий шлях; кінно-санний - околицями Андріївського озера (смт.Середнє СФГ «Золота підкова»).

Щодо виробництва енергії з нетрадиційних джерел, розглядається можливість виділення ділянок для розміщення та будівництва сонячних електростанцій, адже для цього є кліматичні умови з достатньо великою кількістю сонячних днів.

Для захисту даної території від потенційної природно-техногенної небезпеки враховані охоронні зони діючого магістрального газопроводу «Уренгой-Помари-Ужгород», та інших існуючих підходящих газопроводів високого тиску.

Для захисту поверхневих вод передбачено будівництво очисних споруд.

Інженерні заходи щодо захисту території від паводків з можливим підтопленням пониженої частини селища Середнє.

В разі необхідності винести об'єкти господарювання з прибережних захисних смуг водних об'єктів.

Також необхідно врахувати, що на території Середнянської селищної ради є розвідані запаси підземного водозабору.

Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

На території Закарпатської області централізований збір та видалення твердих побутових відходів здійснює 29 спеціалізованих підприємств (найбільші ТОВ "АВЕ Ужгород", ТОВ "АВЕ Виноградovo", ТОВ "АВЕ Мукачево" та ТОВ "Берег-Вертикал") Даними суб'єктами господарювання здійснюється централізований збір та вивезення ТПВ із 150 населених пунктів.

Всього в регіоні централізований збір ТПВ організовано у 363 населених пунктах, що становить 60 % від загальної кількості (609) населених пунктів області. Збирання побутових відходів від населення та суб'єктів господарської діяльності здійснюється також самостійно підприємствами та організаціями, окремими приватними структурами і спеціалізованими комунальними службами при сільських радах.

Роздільний збір ТПВ (скла, пластику та металобрухту) впроваджено у містах Ужгород, Мукачево, Чоп, Перечин, Хуст, Виноградів та деяких населених пунктах Ужгородського, Воловецького, Великоберезнянського, Хустського, Рахівського районів (всього в 120 населених пунктах регіону). Потужності з утилізації побутових відходів відсутні.

Окремі види відходів, що не підлягають видаленню на сміттєзвалища (люмінесцентні та ртутні лампи, чорний та кольоровий металобрухт, свинцеві акумулятори, відходи пластмаси, поліетилену, склобою, картону та макулатури) збираються спеціалізованими підприємствами (всього 42 суб'єкти господарювання), якими, згідно із звітними даними, впродовж 2019 року зібрано 191 тонна склобою, 542 тонни макулатури, 64 тонни відходів полімерних.

Згідно з даними Головного управління статистики в області функціонує 1 установка для утилізації відходів, 24 установки для спалювання відходів з метою отримання енергії, 5 установок для спалювання відходів з метою теплового перероблення, 35 інших установок для видалення (крім спалювання) відходів.

Господарський комплекс смт.Середне переважно становлять підприємства що виробляють с/г продукцію, селянські фермерські господарства, швейні, деревопереробні підприємства, заклади торгівлі та обслуговування.

ОСНОВНІ СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРЬКОГО КОМПЛЕКСУ

Таблиця 4

№	Назва підприємства	Спеціалізація
1	Державне сільськогосподарське підприємство агрофірма «Леанка»	Сільськогосподарське виробництво
2	ЗАТ фабрика «Середнянка»	Швейне виробництво
3	ТОВ «Росс-Україна»	Швейне виробництво
4	ТзОВ «Матяш і Матяш»	Швейне виробництво
5	ТзОВ «АтлантиК»	Деревопереробне виробництво
6	СУСП «Антал»	Деревопереробне виробництво

Пропозиції з санітарного очищення передбачають розробку «Схеми санітарного очищення та прибирання території смт. Середне» та втілення її рекомендацій.

Сміттєзвалище та місце захоронення тварин на території селища Середне та на навколишній оточуючій території відсутні.

На даний час тверді побутові відходи (ТПВ) вивозяться ТОВ «АВЕ» на сміттєзвалище в с.Барвінок.

Щорічний обсяг утворених твердих побутових відходів на розрахунковий період складає до 1 890 900,0 кг/рік (1,9 тис.т/рік).

Слід відзначити основні проблемні питання санітарної очистки території селища на даний час, а саме:

- відсутність ефективної схеми роздільного збору сміття для вилучення сировинно-цінних матеріалів (паперу, скла, металу тощо) та сортувальної лінії ТПВ;
- відсутність пунктів прийому вторинної сировини;
- відсутність станцій переробки побутового сміття сучасними методами;
- питання збору та захоронення ремонтних (будівельних) відходів зможуть бути вирішені комплексно, на районному рівні.

Генеральним планом пропонується розбудова та благоустрій вже існуючих майданчиків та будівництво нових, належним чином вимощених та огорожених, обладнаних сучасними євроконтейнерами для роздільного збирання ТПВ.

Стратегія розвитку населеного пункту.

У проектних рішеннях передбачено поступове зростання економічного, демографічного, ресурсного та природного потенціалу з врахуванням державних та регіональних інтересів. В проекті генерального плану закладена стратегія розвитку, яка передбачає створення нових та розвиток існуючих містобудівних факторів, а саме:

- впорядкування території громадського центру;
- розвиток житлової садибної забудови;
- удосконалення інженерної та транспортної інфраструктури;
- розвиток виробничих територій.

В проектних рішеннях також передбачено вдосконалення інженерної інфраструктури:

- будівництво мереж водовідведення та мереж зливної каналізації;
- обов'язкове обладнання житлової садибної забудови індивідуальними спорудами для очищення каналізаційних стоків (на першу чергу);
- реконструкція зовнішнього освітлення вулиць із застосуванням енергозберігаючих ліхтарів.

Напрями і орієнтовані параметри територіального розвитку, формування інженерно-транспортної інфраструктури

Інженерно-транспортну інфраструктуру планується розвивати з врахуванням уже наявної інфраструктури.

Також планується будівництво нових житлових кварталів забудови з будівництвом вулиць та мереж водопостачання, водовідведення, електропостачання, газопостачання для них. Водопостачання запроектованої забудови планується від сільського водогону з існуючих артезианських свердловин.

Передбачені ділянки для встановлення нових квартальних трансформаторних підстанцій.

Пріоритетом для селищної ради є будівництво організованого водовідведення господарсько-побутових та поверхневих зливових вод.

Загально очисні споруди запроектовані у північно-західній частині села (вище господарського двору).

Каналізування більшості запроектованих об'єктів, передбачених даним проектом, планується централізованим. Деякі, віддалені від центральної частини селища, громадські будівлі та квартали садибної забудови розбиті на окремі групи, з забезпеченням каналізування за рахунок будівництва локальних очисних споруд для даної групи забудови.

Характеристика територій, необхідних для подальшого розвитку населеного пункту, а також територій спільних інтересів суміжних територіальних громад

Нова забудова буде здійснювати за рахунок ущільнення існуючої забудови. Нове житлове будівництво планується у північній частині селища.

До суміжних інтересів різних територіальних громад, що межують між собою, зокрема відносяться необхідність підтримання благоустрою на території селища в належному стані та охорона річки Веля від забруднення.

Спільним інтересом також є надійне транспортне сполучення між сусідніми населеними пунктами та надійне і якісне їх інженерне забезпечення.

Територія історико-культурного значення

Із вулиці Закарпатська (біля млина) починається живописна вулиця Замкова, з якої візуально відкриваються руїни замку-фортеці (мур.) 12-15 століття. Проектом передбачені облаштування території із забезпеченням під'їздів до замку, стоянки автотранспорту та будівництвом кафе-ресторану.

Також неподалік від вул.Закарпатська (територія агрофірми «Леанка») розташовані знамениті Петровські підвали, винний льох (скеля-моноліт), 16 століття. Під'їзд та пішохідний підхід до території сформований.

Зони охорони пам'яток устанавлюють з метою збереження пов'язаного з пам'ятками довкілля, ролі і значення пам'яток в архітектурному і природному середовищі, а також для забезпечення охорони пам'яток від дії негативних природних і техногенних чинників. Встановлені зони охорони пам'яток архітектури та містобудування навколо замку-фортеці.

Територія комунально - складська

Існуюча комунально-складська зона смт. Середнє включає АЗС, пожедепо, територію артсвердловин, очисні споруди, КНС та кладовища.

Санітарно-захисна зона від діючого кладовища складає 300 м, закритих -100 м, пожежного депо -15 м.

Існуюча територія сільськогосподарського призначення включає діючі та які планується реконструювати сільськогосподарські підприємства.

Заходи з інженерної підготовки та захисту територій від небезпечних геологічних та гідрогеологічних процесів, організація відведення поверхневих вод

Відповідно до Схеми інженерно-геологічного районування України територія Ужгородського району, і зокрема смт.Середнє відноситься до території підвищеної складності будівельних умов освоєння.

Територія відноситься до сейсмічно активних зон, про що свідчить Карта загального сейсмічного районування території України (згідно ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України»).

Фактор інженерно-будівельної оцінки необхідно враховувати при визначенні вартості будівельного освоєння території.

Проектні рішення

Інженерна підготовка та захист території (вертикальне планування та захист території від дощових і талих вод) здійснюється з метою підготовки будівництва об'єктів громадського обслуговування населення, житлової, вулиць, споруд, тощо.

Передбачається реконструкція та поліпшення стану існуючих доріг із заміною щелебневих та ґрунтових покриттів. Нові проектні вулиці передбачаються з асфальтобетонного покриття.

Вертикальне планування виконане із максимальним збереженням існуючого ландшафту, деревних насаджень, мінімального обсягу земляних робіт.

Першочерговими заходами для захисту від підтоплення рекомендується упорядкування та підтримання в належному стані існуючого поверхневого водовідводу.

Комплекс додаткових заходів для захисту від підтоплення включає:

- підбір спеціальних фундаментів для споруд;
- додаткову гідроізоляцію підземних частин будинків і споруд;

- для вибору конкретних конструктивних заходів під кожний об'єкт будівництва необхідно попередньо виконувати інженерно-геологічні вишукування;
- влаштування пристінних дренажів;
- захист від підтоплення шляхом упорядкування та підтримки в належному стані існуючого поверхового водовідводу;
- організація відводу поверхневих вод з території відкритою системою з подальшим скидом дощових стоків у зливну каналізаційну систему.

Відведення поверхневих вод з територій кварталів індивідуальної забудови пропонується відкритою водовідливною мережею з влаштуванням труб у місцях пересічення їх з вулицями та проїздами.

Пропозиції щодо охорони навколишнього природного середовища, подолання та запобігання впливу проявів негативних природно-техногенних факторів для поліпшення життєвого середовища

Проведено вивчення природних умов та інженерно-будівельна оцінка території населеного пункту, аналіз існуючого стану забудови та встановлення існуючих планувальних обмежень. Важливим етапом у розробці містобудівної документації є архітектурно-планувальна організація території з визначенням

проектних планувальних обмежень. На основі вищезазначеного, розроблені схеми вулично-дорожньої мережі та схеми інженерного обладнання території.

Заходи з охорони атмосферного повітря від забруднення та захисту від шуму передбачають:

- озеленення санітарно-захисних смуг у відповідності до вимог;
- покращення озеленення житлових і громадських територій, а також озеленених територій загального користування і ландшафтно-рекреаційних територій. Для зменшення негативного впливу на навколишнє середовище пропонується влаштування санітарно-захисних зон навкруги всіх сільськогосподарських підприємств та встановлення охоронних зон навкруги, або вздовж інженерних мереж та об'єктів. Запроектовані зелені насадження спеціального призначення та загального користування навкруги існуючих кладовищ. Оскільки в трьохсотметрову санітарно-захисну зону існуючих кладовищ потрапляють значні території житлової забудови, кладовище підлягає закриттю. Після припинення нових захоронень та завершення кладовищного періоду (15 чи 20 років) слід розглянути можливість скорочення СЗЗ до 100 м;
- посилення нагляду та контролю за дотриманням якості води в зонах водозабору;
- створення водоохоронних зон, спрямованих на запобігання забрудненню, засміченню та виснаженню водних ресурсів; розробка проектів прибережних захисних смуг;
- запобігання скиду неочищених господарсько-побутових стічних вод і забезпечення їх очищення;
- організацію каналізування дощових стоків з подальшим їх очищенням на спорудах очищення дощових стоків.

Заходи з санітарного очищення

Пропозиції з санітарного очищення передбачають:

- розробку «Схеми санітарного очищення та прибирання території смт.Середнє» та втілення її рекомендацій.

Першочергові заходи з охорони навколишнього середовища:

- розроблення проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж територій земель водного фонду та водоохоронних зон;
- розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій санітарно-захисних зон комунальних та промислових підприємств.

Пропозиції щодо збереження та охорони нерухомих пам'яток культурної спадщини, територій, що мають статус земель історико-культурного призначення

Селище Середнє не входить до Списку історичних населених місць України. Безпосередньо на території населеного пункту є ряд пам'яток, а саме:

Пам'ятки археології місцевого значення

Таблиця 8

№ п/п	Місцезнаходження пам'ятки	Найменування	Епоха, до якої відноситься	Площа пам'ятника	Межі охор.зони
243	Смт.Середнє, південна околиця	Багатошарове поселення	IV тис. до н.е.; I-II ст. до н.е., X-XI ст.	3,5 га	н.в.
244	Смт.Середнє, Ур. «Панські Лази»	поселення	II пол. V тис. до н.е., I-IV ст.	1 га	н.в.

Пам'ятки містобудування та архітектури національного значення

Таблиця 9

№ п/п	Місцезнаходження пам'ятки	Датування	Адреса	Охоронний номер
121	Замок-фортеця (мур.)	12-15 ст.	Смт.Середнє	195

Пам'ятки містобудування та архітектури місцевого значення

Таблиця 10

№ п/п	Місцезнаходження пам'ятки	Датування	Адреса	Охоронний номер і номер у комплексі	
				новий	старий
15	Петровські підвали, винний льох (скеля-моноліт)	16 ст.	смт.Середнє	090056	9а-М

Пам'ятка монументального мистецтва місцевого значення

Таблиця 9

№ п/п	Назва пам'ятника	Рік створ	Арх-р, Скульп.	Мат-л, з якого зроблено пам'ятник	Адреса пам'ятки	Ох. №	№ і дата рішення взяття під охорону
	Пам'ятник односельчанам-добровольцям	1967 р.	Ендрик Т.	Залізо-бетон		354	Ріш.ОБК № 12 від 16.01.70 р.

	радянської армії						
--	------------------	--	--	--	--	--	--

Пам'ятки архітектури та містобудування являються історичними архітектури ним домінантами у планувальній структурі смт.Середне.

На планах позначені усі об'єкти архітектурної спадщини, благоустрій території, охоронні зони пам'яток містобудування та архітектури, зони охорони археологічного культурного шару.

• Характеристика стану довкілля в загальному по селах територіальної громади

Здоров'я населення є чутливими показниками, які відображають зміни в якості навколишнього природного середовища. Чисельні дані свідчать про те, що в екологічно несприятливих районах реєструється збільшення рівня смертності та захворюваності населення, при цьому відстежується певний зв'язок з екологічними особливостями району.

Найгострішою проблемою у сфері охорони атмосферного повітря є використання застарілих технологій виробництва теплової енергії для обігріву приміщень, та збільшення кількості викидів відпрацьованих вихлопних газів від автомобільного транспорту що спричиняє негативний вплив як на стан довкілля в цілому та зокрема на здоров'я населення.

Характеризуючи стан атмосферного повітря в цілому по Закарпатській області необхідно відзначити деяке його поліпшення та стабілізацію рівнів забруднення. За даними Головного управління статистики у Закарпатській області викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення за 2017 рік становлять 3,2 тис.т.

Забруднення поверхневих вод зумовлено тим, що відсутня централізована каналізація на всій території, використання поливу для вирощування сільськогосподарських культур із застосуванням пестицидів, а також відсутність сучасного полігону для твердих побутових відходів.

Можна також перерахувати наступні ключові проблеми Середнянської селищної ради в галузі охорони навколишнього природного середовища:

1. Відсутність сміттєзвалища.
2. Відсутність підприємств з переробки ТПВ.
3. Відсутність або незадовільний стан каналізаційних мереж.
4. Низький рівень екологічної культури у населення.
5. Низький рівень використання альтернативних та відновлювальних джерел енергії.
6. Недостатня розвиненість системи екологічного моніторингу. Слабка мотивація впливу органів місцевого самоврядування на процеси антропогенного навантаження в населеному пункті.
7. Низький рівень впровадження енергоефективних технологій при новому будівництві та реконструкції будівель і споруд.

Запропоновані архітектурно-планувальні рішення сформовані на підставі аналізу існуючої ситуації, враховуючи особливості території з точки зору санітарно-гігієнічних умов, інженерного забезпечення об'єктів будівництва та ін.

Корисні копалини загальнодержавного значення на території планування відсутні.

Сконцентровані джерела забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території проектування розташовані на існуючих АЗС. Можливе незначне забруднення від автотранспорту, який буде паркуватися поблизу житлових будинків та на автостоянках громадської забудови

Розрахункові показники та заходи щодо розвитку мережі розташування об'єктів і місць утилізації побутових відходів, а також місць захоронення тварин

Сміттєзвалище та місце захоронення тварин на території селища на навколишній території відсутні.

Тверді побутові відходи вивозяться ТОВ «АВЕ» на сміттєзвалищі с.Барвінок.

Щорічний обсяг утворених твердих побутових відходів на розрахунковий період складає до 1 890 900,0 кг/рік (1 900 тис.т/рік).

Основні проблемні питання санітарної очистки території, такі як:

- відсутність ефективної схеми роздільного збору сміття для вилучення сировинно-цінних матеріалів (паперу, скла, металу тощо) та сортувальної лінії ТПВ;
- відсутність пунктів прийому вторинної сировини;
- відсутність станцій переробки побутового сміття сучасними методами;
- питання збору та захоронення ремонтних (будівельних) відходів зможуть бути вирішені комплексно, на районному рівні.

Санітарне очищення території

Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова кабінету Міністрів від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

Майданчик для встановлення контейнерів для сміття повинен бути огорожений і мати тверде покриття. Для тимчасового збирання побутових відходів рекомендується використовувати контейнери об'ємом 1,1 м³.

До основних проблем санітарної очистки території відносяться:

- відсутність ефективної схеми роздільного збору сміття для вилучення сировинно-цінних матеріалів (паперу, скла, металу тощо) та сортувальної лінії ТПВ;
- відсутність пунктів прийому вторинної сировини;
- відсутність станцій переробки побутового сміття сучасними методами;
- також не вирішено питання збору та захоронення ремонтних (будівельних) відходів.

Збирання та вивезення побутових відходів у межах території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року N 1173.

Очікуваний вплив на довкілля та здоров'я населення від планової діяльності об'єктів будівництва розташованих на території селища, зокрема на:

Мікроклімат

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат від планової діяльності існуючих підприємств і установ, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову забудову - **відсутні**.

Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) - **не відбудеться**.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) - **не передбачаються**.

Ґрунти

Зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи.

З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться:

1). Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченим функціональним зонуванням;

- інженерна підготовка території - вертикальне планування та регулювання поверхневого стоку, благоустрій господарчих об'єктів, влаштування твердого покриття доріг;
- для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

2) Заходи, що покращують стан повітряного басейну:

- інженерний благоустрій території;
- каналізування, санітарне очищення.

Біорізноманіття

Проектом передбачається максимально зберегти існуючі зелені насадження. Вирубка зелених насаджень (дерев та чагарників) на проектній ділянці не передбачається у зв'язку з їх відсутністю.

Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва/експлуатації об'єкту планової діяльності не прогнозується.

Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено. В процесі будівництва вплив на рослинний покрив, в основному, буде виявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченні рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій.

Водне середовище

Негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин - *не відбуватиметься*.

Експлуатація проектного об'єкту не передбачає використання води на виробничі потреби.

Тверді побутові відходи

Тверді побутові відходи (ТПВ), що будуть утворюватися передбачається збирати в контейнери, та вивозити спеціалізованими організаціями згідно графіку та по мірі необхідності.

У разі виявлення та ідентифікації серед побутового сміття небезпечних відходів, – необхідно вживати заходів для їх видалення та утилізації відповідно до вимог чинного законодавства України.

Поверхневі та підземні води

Інфільтрація дощових вод у ґрунт з ділянок без твердого покриття передбачається природнім способом.

Дощові води будуть відводитися по спланованій території з твердим покриттям в систему дощової каналізації або в придорожню канаву.

Вплив на надра

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час рекультивациі та будівництва включають:

1. Обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва.
2. Складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використанням його при рекультивациі, вертикального планування будівельного майданчику.
3. Всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям.
4. Контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів.

5. Заправка будівельної техніки лише закритим способом – автозаправниками. 6. На будівельному майданчику біля в'їзних воріт передбачено місце мийки коліс для будівельного транспорту, що виїжджає.
7. Складання будівельних матеріалів та конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках з метою уникнення загромодження проїздів та проходів.

Тож у процесі будівництва та експлуатації об'єкту планової діяльності, створення додаткових негативних впливів на ґрунт та надра - **не передбачається.**

Атмосферне повітря

Очікується певний об'єм викиду димових газів від роботи агрегатів систем опалення на твердому пальному або на природньому газі.

Викошені трави з території газонів та скверів передбачається вивозити в спеціальні місця для утилізації. Заборонено спалювання викошеної трави на території селища.

Шкідливий вплив на атмосферне повітря від експлуатації об'єктів планової діяльності очікується - **незначним.**

Акустичний вплив

Територія житлової забудови, на яку впливає шум об'єктів будівництва та планової діяльності підприємств становить 60 дБА, вночі - 50 дБА.

Під час будівництва об'єктів від роботи будівельної техніки та інвентарю можливе виконання тимчасового додаткового шумового навантаження. Під час експлуатації рівень технологічного шуму не перевищуватиме - 75 ДБ.

Допустимі рівні шуму в приміщеннях спортивних будівель і споруд будуть витримані.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення.

Перераховані впливи на довкілля від експлуатації об'єкту - **не передбачаються.**

Флора та і фауна

Охорона рослинного і тваринного світу.

Передбачається не менш ніж десятиразовий покіс трави на території об'єкту послідуочим її вивозом.

Незначним, короткостроковим фактором впливу на тваринний світ під час будівництва служитиме надмірний шум від робота будівельної техніки та інвентаря.

Після будівництва проводиться комплексний благоустрій території. Влаштоване тверде покриття не передбачає знищення рослин чи тварин.

З огляду на характер запланованих робіт, значного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Геологічне середовище

Очікується позитивний вплив.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Село Чабанівка не межує з територіями, що мають природоохоронний статус та територіями природно-заповідного призначення.

Екологічні проблеми і ризики для здоров'я населення, які стосуються даного детального плану, та негативний вплив на територій з природоохоронним статусом являється - **незначним.**

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Проектні рішення розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 3) планова діяльність не передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу;
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обґрунтовано;
- 6) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- 7) у звіті СЕО надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- 8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- 9) оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;
- 10) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;
- 11) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля від реалізації даної містобудівної документації.

Транскордонний вплив під час реалізації містобудівної документації. відсутній. У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, він буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Рівень утилізації відходів, що є важливим індикатором регіонального розвитку, може залишитися на незмінному рівні.

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Ймовірність того, що реалізація даної містобудівної документації призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, і в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля - *є незначною*.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Коротко - та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Висновки щодо ймовірного впливу розробленої містобудівної документації на довкілля:

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації ДПТ не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану.

Вплив на водні ресурси. Реалізація містобудівної документації не має призвести до погіршення стану водних ресурсів.

Відходи. Село характеризується достатньо високим рівнем утворення і накопичення обсягів побутових відходів. Реалізація цілі «Модернізація системи поводження з твердими побутовими відходами» має сприяти зменшенню обсягів утворення твердих побутових відходів і зростанню обсягів переробки відходів.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації ДПТ не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Зменшенню вітрової та водної ерозії ґрунтів має сприяти реалізація оперативного завдання «Озеленення селища». Уникненню будь-яких конфліктів щодо використання земельних ресурсів має сприяти реалізація цілі «Впровадження системи консультацій з громадськістю, залучення громадян до управління селищем».

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. Детальним планом не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Натомість реалізація оперативної цілі «Розвиток зелених рекреаційних зон на території» має сприяти зростанню кількості та якості наявних рекреаційних можливостей та покращенню естетичних показників зон відпочинку біля водойм (озер).

Вплив на культурну спадщину. Реалізація містобудівної документації не має призводити до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Генплан не передбачає появу нових ризиків для здоров'я місцевого населення. Більше того, реалізація стратегічної цілі «Доступна медицина» має сприяти покращенню здоров'я громадян. До покращення транспортної системи має призвести реалізація стратегічної цілі «Розвиток транспортної інфраструктури».

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація даного ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, *є незначною*.

ВИСНОВОК; *Таким чином, реалізація детального плану території не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох рекомендованих оперативних цілей може призвести до покращення екологічної ситуації в селі Чабанівка та в цілому на території всієї Середнянської ОТГ.*

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві нових об'єктів доцільно максимально повно використовувати сучасні вискоелективні енергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожувальні конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи: збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи: функціональне зонування, дотримання санітарних розривів, озеленення. Дотримання проекту при проведенні будівельних робіт сприятиме максимальному збереженню ґрунтового і рослинного покриття, існуючого рельєфу.

Об'єктів, що відносяться до об'єктів екологічної мережі Ужгородського району на території планування відсутні.

Фрагментації території не передбачається. Ділянку планується використовувати по функціональному призначенню.

На всіх етапах реалізації містобудівної документації, проектні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

- охоронні заходи – передбачити систему моніторингу зі спостереженням за технічним станом обладнання, за станом ґрунтів та здійснення контролюють за дотриманням ГДВ забруднюючих речовин в атмосферному повітрі у зоні впливу планової діяльності.

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час стратегічної екологічної оцінки даного ДПТ, передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

7.1. Обґрунтування вибору.

Альтернативи іншого характеру відсутні з огляду на необхідність провадження планованої діяльності передбачених розробленим Генеральним планом саме на даній території.

У разі незатвердження документа державного планування призведе до неможливості подальшого економічного розвитку населеного пункту. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

За даним варіантом подальший стабільний розвиток населеного пункту є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови, погіршення ситуації в цілому.

7.2. Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення повітряного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань;

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;

5) отримання зауважень і пропозицій до проекту містобудівної документації;

б) проведення громадського обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Реалізація даного ДПТ не створюватиме соціальних конфліктів.

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Організація моніторингу фактичного впливу містобудівної документації на довкілля

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження ДПТ. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації містобудівної документації, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Протокол про СЕО встановлює необхідність здійснення моніторингу значного впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, від реалізації затвердженого ДПТ. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію ДПТ;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що прийняті рішення в ДПТ реалізується та виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю і протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу пропонується створити Комітет з управління впровадженням. До складу Комітету мають входити представники органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (селищний голова та його заступники, приватні підприємці, представники об'єднань громадян).

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного наміченого завдання; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проєктів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих індикаторів включає, зокрема, еколого-економічні індикатори:

- економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів;
- обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища;
- кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти.

Організація моніторингу реалізації даного ДПТ рекомендується шляхом здійснення наступних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками, в яких реалізуються заходи планової діяльності, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів планованої діяльності;

- порівняння фактичних показників індикаторів виконання заходів планової діяльності, зокрема рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

8.1. План екологічного моніторингу

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля повинно визначати порядок створення та функціонування системи з урахуванням;

- стану довкілля та природоохоронної діяльності на даній території,
- визначає основні завдання системи моніторингу довкілля,
- безпосередніх суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу,
- принципи організації та функціонування системи,
- взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

Запропоноване Положення щодо створення системи моніторингу довкілля на території Середнянської ОТГ слід розробити відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва та експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації конкретних об'єктів. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво - експлуатація - виведення із експлуатації.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Візуальний огляд;
4. Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;

5. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;

6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.

7. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Внутрішній моніторинг

Перед початком будівництва буде призначено фахівця, який відповідатиме за дотримання екологічних та соціальних вимог під час будівельних робіт. Також ця людина буде підтримувати регулярний контакт не тільки із державними контролюючими органами, а й начальником відділу охорони навколишнього природного середовища, начальником відділу охорони праці та особою, відповідальною на підприємстві за зв'язок із громадськістю та корпоративну соціальну відповідальність.

Зовнішній моніторинг та оцінка

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. з залученими аудиторськими компаніями.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємства шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкти самостійно. Відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на кожному окремому підприємстві, будуть публікуватись на власному сайті сканкопії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 5 (п'ять) робочих днів після отримання їх оригіналів.

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ (РНХ), ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНИХ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

У Звіті з стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації «Розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка Ірлявської сільської ради» та підготовку Звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведено оцінку впливів на довкілля у регіоні його розміщення.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до реалізації даного Генплану на весь період його дії. Пропонуються заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі реалізації наміченого генпланом до будівництва та експлуатації окремих об'єктів планованої діяльності (виробничого та громадського призначення, житлового будівництва).

Найбільш вразливою складовою планової діяльності кладовища, що призводить до певного негативного впливу на довкілля - це викиди в атмосферне повітря від роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту та будівельної техніки, і викидів від агрегатів систем опалення будівель і споруд.

Документ (РНХ) буде розміщений для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту до органу місцевого самоврядування.

Резюме нетехнічного характеру інформації розраховане на широку аудиторію.

Результати аналізу впливу на довкілля від провадження планованої діяльності наведені нижче. Основними видами впливу планової діяльності на навколишнє середовище може бути вплив на:

Соціальне середовище. Населення не зазнаватиме негативного впливу від провадження планованої діяльності об'єкту. Вплив на соціально-економічні умови від впровадження планованої діяльності визначається створенням робочих місць для населення, яке проживає в межах даного населеного пункту, сплатою податків в місцеві бюджети.

Фауна, флора, біорозмаїття. При впровадженні планованої діяльності забруднення навколишнього середовища не відбуватиметься, відповідно, стан фауни, флори, біорозмаїття не зазнаватиме негативного впливу.

Землі. Негативний вплив відсутній. Розміщення об'єкту планової діяльності забезпечено з дотриманням санітарних розривів. Потенційні забруднювачі ґрунтів та підземних вод в межах території селища відсутні.

Ґрунти. Передбачена експлуатація всіх об'єкту у відповідності з технологічними режимами роботи, забезпечує збереження скелету пласта та не впливатиме негативно на стан ґрунтів.

Поверхневі води. Забруднення поверхневих вод внаслідок провадження планованої діяльності не відбуватиметься.

Атмосферне повітря. Під час планової експлуатації буде відбуватись певне забруднення атмосферного повітря димовими газами від котлів опалення. Якість атмосферного повітря не зазнаватиме значного негативного впливу від впровадження планованої діяльності. Суттєвих змін клімату та мікроклімату в бік погіршення не буде. Викиди парникових газів при експлуатації об'єкту - відсутні.

Вплив планованої діяльності на культурну спадщину. Негативний вплив планованої діяльності на культурну спадщину не прогнозується. В процесі планованої діяльності буде відбуватись з дотриманням вимоги чинного законодавства України, зокрема, частини першої статті 37 закону України «Про охорону культурної спадщини». Пам'ятники архітектури і містобудування, садово-паркового мистецтва національного та місцевого значення на території здійснення планової діяльності відсутні.

Список посилань

1. «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. ДСП № 173-96», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 р. за № 379/1404 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства охорони здоров'я № 362 від 02.07.2007, № 653 від 31.08.2009.
2. Методичні рекомендації МР 2.2.12-142-2007. «Оцінка ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря», затверджені наказом МОЗ України № 184 від 13.04.2007 р.
3. ДБН А.2.2.-1-95 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд. Основні положення проектування». Київ, 1996 р.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018. N 296.
https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.
3. Д О П О В І Д Ь ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ за 2019 рік
4. Екологічний паспорт Закарпатської області.
http://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=308
5. Схема екологічної мережі Ужгородського району.
6. Все про Закарпатську область.
<http://ukrtur.narod.ru/turizm/regionukr/zakarp/geopoloshzak/geopolozakar.htm>
7. ГІДРОГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ
mmmykyta@ukr.net;
8. Кліматична характеристика смт. Середнє Ужгородського району Закарпатської області. від Закарпатського обласного центру з гідрометеорології від 06.05.2020 р. №09-04/614

ВИСНОВОК

1. Аналіз трендів стану довкілля в даній місцевості виявив тенденції зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скорочення забору і використання прісної води, скорочення обсягів утворення відходів.
2. Стратегія розвитку села спрямована на зменшення антропогенного впливу на довкілля.
3. Основними антропогенними чинниками змін в селі є транспортне навантаження та недостатньо ефективна система поводження з твердими побутовими відходами, що призводить до забруднення довкілля.
4. Реалізація даного ДПТ не повинна призвести до появи нових негативних наслідків для довкілля, якщо під час її реалізації будуть належним чином враховані природоохоронні вимоги.
5. Ймовірність того, що реалізація даної містобудівної документації призведе до можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля є незначною.
6. Моніторинг ефективності реалізації прийнятих проектних рішень є важливою формою контролю та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку Середнянської ОТГ. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними екологічними індикаторами та їх постійний аналіз для належного врахування екологічної складової в процесі прийняття рішень щодо планування розвитку села Чабанівка у майбутньому.

З огляду на зазначене вище можна стверджувати, що в цілому розроблення даної містобудівної документації було проведено з урахуванням ймовірних негативних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації.

Реалізація даного ДПТ за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля.

Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення підприємництва, в тому числі «зеленого» бізнесу, із зусиллями, спрямованими на створення енергоефективної та дружньої до довкілля інфраструктури, забезпечуватиме розвиток сіл. Середнянської ОТГ як сіл з високою якістю життя.

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок що розроблена містобудівна документація «Розміщення та обслуговування кладовища села Чабанівка Ірлявської сільської ради» відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів передбачених матеріалами СЕО не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

Замовник ЗВІТУ:
Виконавчий комітет Середнянської ОТГ
89452, Закарпатська обл., Ужгородський район, смт.Середнє, вул.Закарпатська, 63,
тел.(0312) 721-346, rada@seredne.com.ua

Виконавець ЗВІТУ:
ФОП, архітектор – Зазулич С.І.
кваліфікаційний сертифікат архітектора
«Розроблення містобудівної документації» Серія АР №003307
член Національної Спілки Архітекторів України
дійсний член Академії Будівництва України